

Vägar till arbetslivet

Statistikunderlag, antagning till gymnasieskolan i Skåne & västra Blekinge 2025

Åsa Jönewi, 2025-11-06

Innehåll

Inledning	3
Gymnasiesamverkan	3
Skollag	3
Primärt samverkansområde	4
Samverkansavtal	4
Demografi	5
Befolkningsprognos Skåne	5
Befolkningsprognos Blekinge	7
Elevperspektiv	8
Jag vet inte vad jag vill bli	8
Väljer brett	8
Begränsad kunskap	8
Förenklad valprocess	9
Social tillhörighet	9
Trender och rykten	9
Förenklad bild av yrkesprogram	9
Informationskällor	9
Skillnader i gymnasierregioners storlek	10
Större gymnasierregioner	10
Mindre gymnasierregioner	10
Snabbfakta 2025	11
Gymnasieskolan 2025	12
Antagning i samverkansområdet	12
Kommunala respektive enskilda huvudmän	14
Yrkesprogram	14
Sammanfattning	15
Högskoleförberedande program	15
Sammanfattning	16
Nationella gymnasieprogram	16
Högskoleförberedande och yrkesprogram	16

Antagning i delregionerna	17
Delregioner inom samverkansområdet	18
Skåne Nordväst	19
Skåne Nordost	20
Skåne Sydväst	21
Skåne Sydost	22
Västra Blekinge	24
Introduktionsprogram	25
Programinriktat val (IMV)	25
Antagna till IMV mot yrkesprogram	26
Antagna till IMV mot högskoleförberedande program	26
Yrkesintroduktion (IMY)	26
Antagna till IMY	27
Sammanfattning	27
Individuellt alternativ (IMA)	28
Språkintröduktion (IMS)	28
Sammanfattning	28
Utbildningsmobilitet	30
Skåne Nordväst	31
Skåne Nordost	31
Skåne Sydväst	32
Skåne Sydost	32
Västra Blekinge	33
Utbud och dimensionering	34
Rekommendation utbud och dimensionering	34
Skolverkets planeringsunderlag	34
Uppföljning av utbud	35
Skåne	35
Blekinge	38
STEM	41
Sammanfattning	42
Referenslista	44

Inledning

Skånes Kommuner kommer att ta fram en årlig rapport med det samlade utbudet inom gymnasieskolan i Skåne. Syftet med rapporten är att sprida kunskap till olika målgrupper om årets samlade utbud. Rapporten ska utgöra ett regionalt kunskapsunderlag till huvudmännen och kan användas i samband med regionalt samråd vid planering och dimensionering av kommande utbildningsutbud. Underlaget kan även användas i delregionala dialoger samt andra dialoger med fokus på planering, utbud och dimensionering. Antagningsunderlaget kompletteras med elevperspektiv, befolkningsprognos och ungdomars mobilitet med syfte att skapa ett så brett underlag som möjligt.

Underlag och data har samlats in via antagningskanslierna samt via digitala antagningssystemet. Befolkningsprognos är hämtad från Region Skåne, Region Blekinge samt Statistiska centralbyrån och avsnittet om elevperspektiv från Skolverket och webbplatsen gymnasium.se.

Detta är en första version av rapporten, som kommer att vidareutvecklas för att utgöra ett användbart underlag inför regionala och delregionala dialoger. Innehållet kan komma att justeras utifrån efterfrågat material samt även inkludera vuxenutbildning.

Rapporten för 2025 omfattar samtliga kommuner och delregioner i Skåne samt västra Blekinge. Från och med 2026 omfattar rapporten delregioner i Skåne och Blekinge, då även Karlskrona är en del av det primära samverkansområdet.

Gymnasiesamverkan

Gymnasiesamverkan syftar till att säkerställa ett brett, balanserat och behovsanpassat utbud av gymnasieutbildningar inom regionen. Genom samverkan mellan kommuner och huvudmän skapas förutsättningar för en mer strategisk och effektiv planering av gymnasieskolan, vilket i sin tur bidrar till ökad likvärdighet, kvalitet och valfrihet för eleverna. Målet är att gymnasiesamverkan ska leda till ett bredare och mer attraktivt utbildningsutbud för eleverna, effektivare resursanvändning och bättre matchning av utbildningar till arbetsmarknadens behov.

Skollag

Den 1 juli 2023 trädde ändringar i Skollagen (2010:800) i kraft. Förändringarna ställer krav på kommuner att samverka angående planering, dimensionering och erbjudande av utbildning (2 kap. 2 b §). Förändringarna innebär bland annat krav på att minst tre kommuner ska ingå primär samverkan om planering, dimensionering och erbjudande av vissa utbildningar i gymnasieskolan och yrkesinriktad utbildning i den kommunala

vuxenutbildningen. Förutom ett allsidigt utbud för eleverna ska nu även arbetsmarknadens behov vägas in i större utsträckning vid beslut om utbildningsutbudet.

Primärt samverkansområde

Enligt skollagen är det primära samverkansområdet den samarbetsyta som kommuner bildar genom avtal för att planera, dimensionera och erbjuda gymnasieutbildning, samt vissa utbildningar inom Komvux. Det innebär att elever inom det primära samverkansområdet har rätt att söka och tas emot till utbildningar som erbjuds av kommunerna inom detta område, oavsett var de bor.

Samverkansavtal

Det första samverkansavtalet för gymnasieskolorna i Skåne etablerades år 2006. Sedan dess har avtalet reviderats och successivt utökats till att även omfatta kommuner i Blekinge. Nuvarande samverkansavtal omfattar samtliga kommuner i Skåne och 4 kommuner i Blekinge. I bilaga 1 (2023) har kommunerna även ingått i ett primärt samverkansområde där man tar ett gemensamt ansvar för planering och dimensionering av gymnasieutbudet i regionen. Karlskrona har ansökt om inträde i gymnasiesamverkan och beslut har fattats att de ska ingå som ny avtalspart 2026. Samverkansavtalet kommer därför att revideras så att det omfattar samtliga kommuner i Skåne och Blekinge. Under hösten 2025 görs justeringar utifrån Skollagen och bilaga 1 läggs in i avtalet i samband med att ett nytt avtal upprättas. Skånes Kommuners styrelse tar även beslut om att en större omarbetning av avtalet ska göras under 2026-2027.

Demografi

Den befolkningsprognos som ligger till grund för denna rapport bygger på antaganden om framtida utveckling av fruktsamhet, dödlighet och flyttningsmönster. Prognosen baseras på observerade trender under de senaste nio åren, med ett antagande om att dessa trender fortsätter. SCB påpekar att prognosen inte tar hänsyn till planerat bostadsbyggande, företagsetableringar eller andra framtida mål och förutsättningar i kommunerna. Det innebär att både mindre och större samhällsförändringar kan påverka den faktiska befolkningsutvecklingen, vilket medför en osäkerhet i framskrivningen.

Det är viktigt att understryka att prognosen inte är en exakt förutsägelse, utan en uppskattning av hur befolkningen kan komma att utvecklas. Osäkerheten ökar ju längre fram i tiden prognosen sträcker sig. För kommunal planering av gymnasieskolan innebär detta att prognosen bör användas som ett stödjande underlag, i kombination med lokal kunskap och andra relevanta faktorer. Lokala variationer, förändringar i skolpolitik, socioekonomiska faktorer och ungas val av skolform kan påverka elevunderlaget på sätt som inte fångas upp i den statistiska framskrivningen.

Befolkningsprognos Skåne

Enligt Region Skånes befolkningsprognos kommer Skånes invånare att fortsätta att bli fler under prognosperioden 2025-2034. Tillväxttakten väntas dock vara något lägre än under den senaste tioårsperioden, men alltså högre än i riket som helhet.

Föregående tioårsperiods höga befolkningstillväxt var i stor utsträckning driven av en hög inflyttning från utlandet. På kort sikt väntas invandringen minska något med anledning av färre asylsökande och minskad arbetsrelaterad invandring från Norden och EU till följd av konjunkturutvecklingen.

Skåne har länge varit en attraktiv region att flytta till från andra delar av Sverige. Trots en vikande konjunktur väntas Skåne fortsätta att ha fler inrikes inflyttare än utflyttare kommande år.

Skåne väntas ha en fortsatt naturlig folkökning (fler födselar än dödsfall). En äldre befolkning innebär dock att fler avlider. Detta i kombination med att färre antal barn föds per kvinna betyder att den naturliga folkökningen blir mindre jämfört med den senaste tioårsperioden.

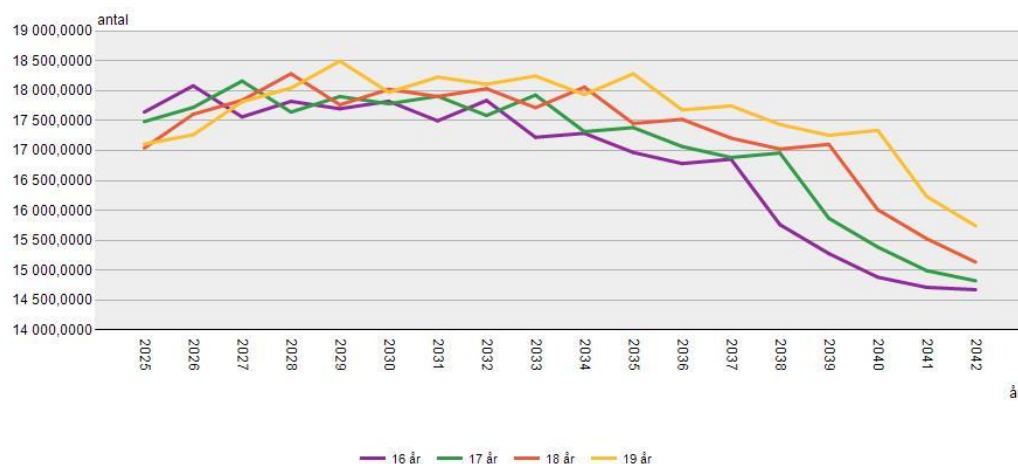
Källa: Region Skåne. Diagrammen avser antal 16-åringar från 2025 till 2034. Notera att y-axelns antal har olika värden.

Befolkningsprognosen för 16-åringar visar att antalet ungdomar varierar över tid i de olika delregionerna, även om det totala antalet vid periodens början och slut kan vara liknande. Dessa variationer, uppgångar och nedgångar, påverkar gymnasieskolornas planering, eftersom elevunderlaget förändras från år till år.

Eftersom utvecklingen skiljer sig mellan delregioner, behöver varje kommun eller delregion göra egna analyser. En generell prognos räcker inte, utan det krävs detaljerad lokal statistik för att fatta rätt beslut om kapacitet, programutbud och resursfördelning.

För att möta dessa utmaningar krävs tydliga strategier för dimensionering som tar hänsyn till både kortsiktiga variationer och långsiktiga trender samt samverkan mellan kommuner, regioner och skolhuvudmän för att optimera resurser och säkerställa likvärdig utbildning.

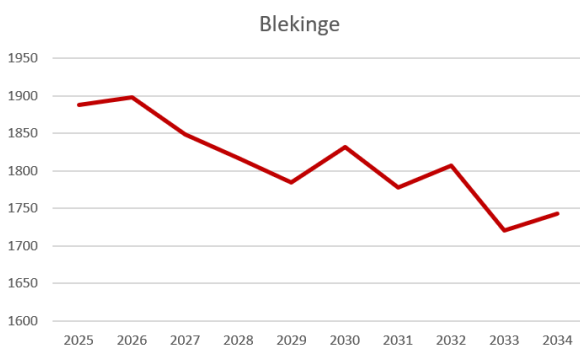
Folkmängd, antal efter ålder och år. Skåne län, inrikes och utrikes födda.

Källa: SCB

Befolkningsprognos Blekinge

SCB:s senaste prognos visar att Blekinge är ett av de län där befolkningen väntas minska mest fram till år 2040. Minskningen beräknas till cirka 4,6 %, vilket motsvarar ungefär 7 300 personer färre än idag. Denna minskning påverkar även antalet ungdomar i gymnasieålder, eftersom det är en direkt följd av färre födselar och ett negativt flyttnetto, särskilt bland unga vuxna. I Blekinge har invandringen under hela 2000-talet varit avgörande för befolkningstillväxten och i samband med ökad invandring under migrationskrisen växte länet kraftigt men tillväxten har kommit av sig i takt med att invandringen minskat i omfattning.

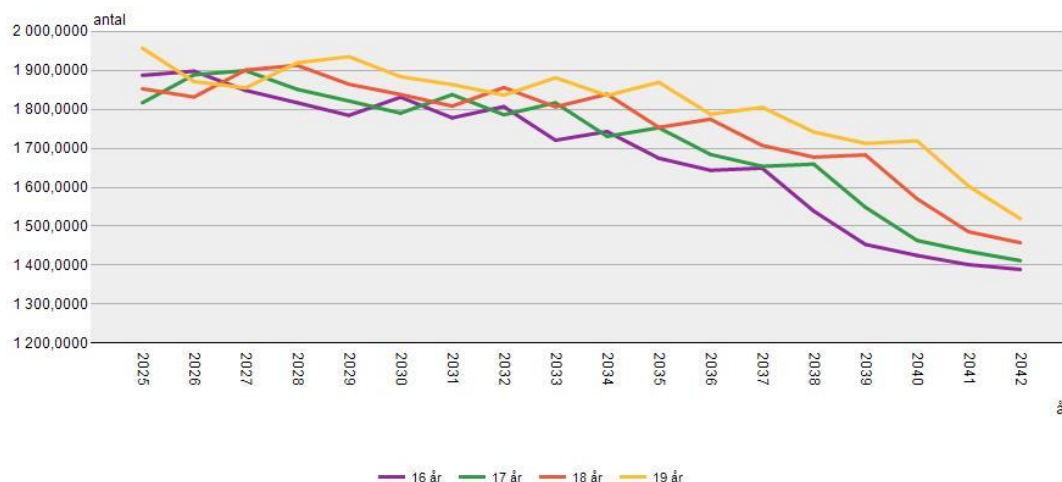

Källa: Statistik från SCB. Bilden avser antal 16-åringar i hela Blekinge.

Diagrammet visar att antalet 16-åringar i Blekinge förväntas minska från cirka 1900 år 2025 till omkring 1750 år 2034, med en tydlig nedåtgående trend och med vissa mindre variationer under perioden.

Prognosen visar en stadig minskning av antalet ungdomar i åldern 16–19 år under perioden.

Folkmängd, antal efter ålder och år. Blekinge län, inrikes och utrikes födda.

Källa: SCB

Elevperspektiv

I rapporten *Jag vet inte vad jag vill bli* (2024) presenterar Skolverket en studie om hur eleverna uppfattar och hanterar valet till gymnasieskolan. Det är en fördjupningsstudie inom ramen för myndighetens instruktionsenliga uppdrag att utarbeta planeringsunderlag till stöd för huvudmännens planering, dimensionering och erbjudande av utbildning. Syftet är att fördjupa bilden av hur gymnasievalen fungerar ur ett elevperspektiv. Kunskap om hur elever väljer gymnasieutbildning och vad som påverkar deras val, kan skapa ett värdefullt underlag för det kontinuerliga utvecklingsarbete som bedrivs av Skolverket och av skolhuvudmännen. Studien baseras på 72 elevintervjuer och 1 285 enkätsvar i ett urval av 18 grundskolor i 9 kommuner. Det innebär att det inte enbart är elever i Skåne och Blekinge som underlaget baseras på, men åsikterna som återges kan anses vara representativa för hela landet.

Jag vet inte vad jag vill bli

Nedanstående avsnitt beskriver elevernas perspektiv på gymnasieval utifrån Skolverkets underlag *Jag vet inte vad jag vill bli* (2024). Resultaten av studien kan förenklat sammanfattas i slutsatsen att många elever upplever gymnasievalet som svårt och stressande, vilket leder till att de väljer breda, högskoleförberedande program snarare än yrkesprogram, ofta utan djupare kunskap om arbetsmarknaden eller sina egna framtidsplaner. Valet påverkas starkt av social tillhörighet, trender och rykten, vilket gör att individuella förutsättningar och långsiktiga mål ofta hamnar i skymundan.

Väljer brett

Gymnasievalet upplevs som svårt av många elever, framför allt eftersom de inte vet vad de vill göra i framtiden. Osäkerheten kring framtida yrkesval leder till att många väljer gymnasieprogram utifrån vad de *inte* vet, snarare än vad de *vill*. Det innebär att elever tenderar att söka sig till program som uppfattas som breda och som håller många dörrar öppna, särskilt högskoleförberedande program som förväntas ge fler möjligheter vidare. För många handlar gymnasievalet mer om hur de vill tillbringa de kommande tre åren än om mer långsiktiga mål.

Yrkesprogram ses som ett tydligt yrkesval, medan högskoleförberedande program uppfattas som ett alternativ för den som vill studera vidare.

Det är också värt att notera att en tredjedel av eleverna upplever gymnasievalet som stressande och påfrestande, vilket understryker behovet av att erbjuda stöd, vägledning och strukturerad information under hela valprocessen.

Begränsad kunskap

Eleverna anser att de behöver mer information och vägledning om arbetsmarknad, hur programmen är uppbyggda och vad utbildningarna leder till. Trots detta uppger eleverna att de är nöjda med det stöd och den hjälp som finns tillgänglig. Eleverna verkar inte fästa

särskilt stor vikt vid arbetsmarknadens behov. Begränsad kunskap om arbetsmarknaden innebär att yrkesprogrammen väljs bort.

Förenklad valprocess

Elever väger i mindre grad in sina förmågor och förutsättningar och eventuella planer på vad de vill göra efter gymnasiet. Det finns en risk att eleverna inte sätter sig in i de olika alternativen tillräckligt för att kunna vara säkra på att de väljer det som passar dem bäst. Korta perspektiv verkar ledsaga ungdomar i den här åldern.

Social tillhörighet

Valet av utbildning följer socialt reproducerande mönster som sker via föräldrars och kamraters påverkan. Att ha likartad livsstil och ämnesintresse har stor betydelse. Valet är en fråga om att välja eller befästa sin sociala tillhörighet. Det finns en etablerad syn på vilka "typer av elever" som går på vilka skolor. De är osäkra på om skolan passar dem. Valet påverkas därför också av hur majoriteten väljer och det är vanligt att följa strömmen snarare än att göra ett individuellt val.

Trender och rykten

Gymnasieval baseras i hög grad av rykten och trender. Exempelvis tron om att ekonomiprogrammet är en snabb väg mot pengar och karriär. Beskrivningar från jämnåriga betraktas som trovärdiga och pålitliga. Föräldrarna påverkar elevernas val både indirekt och direkt.

Förenklad bild av yrkesprogram

Yrkesprogram betraktas vara till för de som vill ut i yrkeslivet snabbt. Högskoleförberedande program anses vara för ambitiösa elever och dessa elever förknippas med att de kommer att ha bättre jobb med högre status och lön i framtiden. Yrkesprogrammen betraktas som ett alternativ för elever med lite lägre betyg och mindre eller åtminstone snävare ambitioner.

Informationskällor

Inför gymnasievalet spelar elevrecensioner en allt viktigare roll som informationskälla. Enligt *Gymnasievalsrapporten* (2024) på webbplatsen gymnasium.se uppger 79 % av ungdomarna att de läser recensioner om gymnasieskolor innan de gör sitt val. Vidare anser 70 % att dessa omdömen påverkar dem väldigt mycket eller ganska mycket i val av skola. Det visar att recensioner är en avgörande informationskälla för majoriteten av eleverna. Recensioner används för att få en känsla för skolans miljö, undervisning och trivsel d.v.s. aspekter som inte alltid framgår i officiella presentationer.

Gymnasium.se och gymnasieskolornas hemsidor är de vanligaste informationskällorna för officiell information. Google används för snabb informationssökning och sociala medier som

TikTok, Instagram och YouTube för att få elevperspektivet. Även AI-tjänster som ChatGPT börjar användas som stöd i valet i informationssökningen.

Sammantaget pekar detta på ett behov av att skolor och huvudmän aktivt arbetar med att tillgängliggöra elevröster och recensioner samt att förstå hur dessa via sociala medier påverkar ungas val och förväntningar.

Skillnader i gymnasiregioners storlek

Det finns regionala och lokala variationer vad gäller utbildningstraditioner, regional arbetsmarknad, skoltäthet, utbud inom gymnasieskolan och konkurrens mellan skolor som påverkar elevernas val (*Jag vet inte vad jag vill bli*, Skolverket 2024). Dessa skillnader kan beskrivas utifrån större och mindre gymnasiregioner, men det är värt att beakta att beskrivningarna är övergripande och till stor del generaliserande.

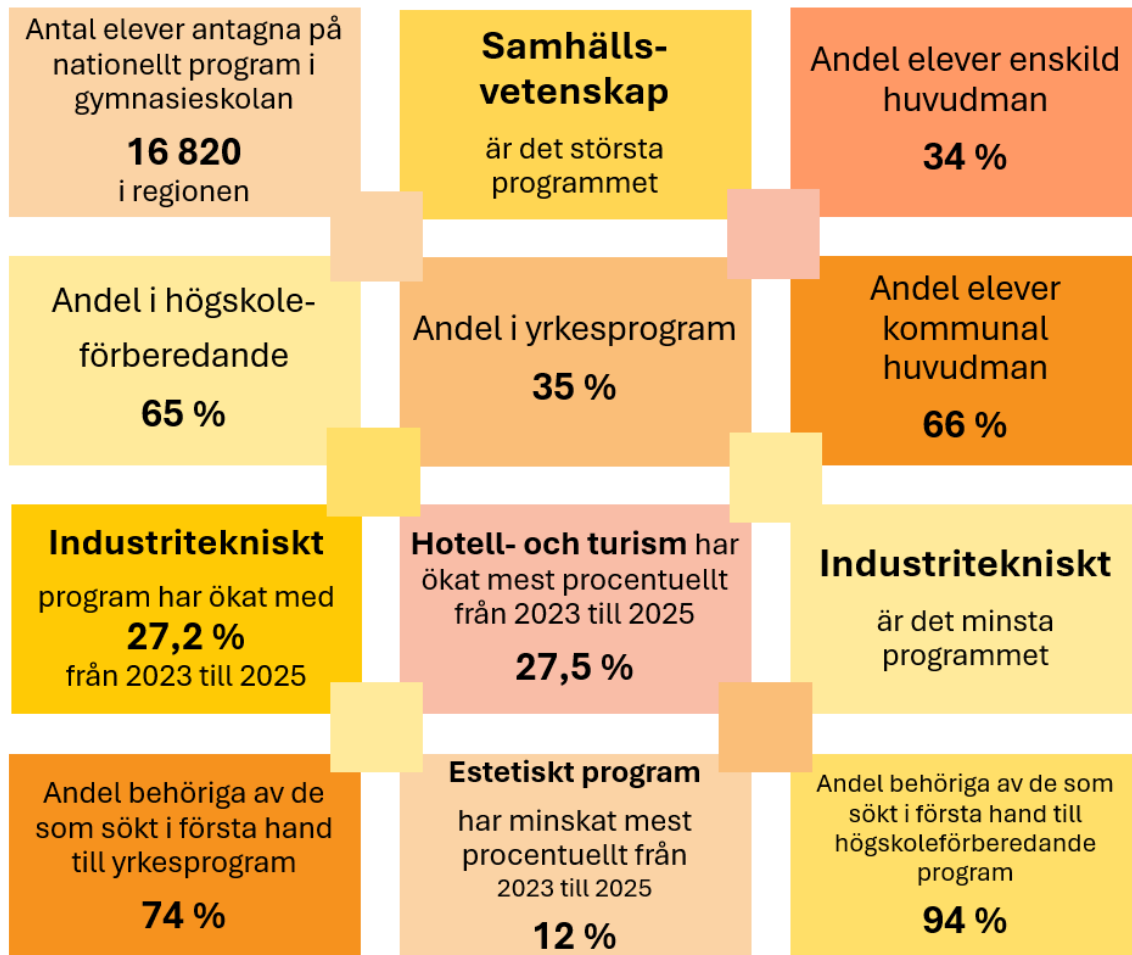
Större gymnasiregioner

- Många alternativ och stor konkurrens i större gymnasiregioner.
- Valmöjligheterna är stora.
- Eleverna söker sig ofta till centrumkommunen.
- Det är vanligare att eleverna i andra hand väljer samma program som i första hand men på annan skola.
- Av eleverna i större gymnasiregioner som har valt ett högskoleförberedande program som förstahandsval är det enbart 3 % som valt ett yrkesprogram i andra hand.
- Skolornas rykte är viktigt. Hela 74 % av eleverna i de större regionerna svarar att de tycker att skolans rykte är viktigt för valet av skola

Mindre gymnasiregioner

- Färre alternativ och mindre konkurrens i mindre gymnasiregioner.
- Begränsade möjligheter att välja.
- Det är inte samma marknadsmekanismer som styr.
- Andrahandsvalen landar i högre grad på andra program.
- Av eleverna i mindre gymnasiregioner som har valt ett högskoleförberedande program som förstahandsval är det 13 % som valt ett yrkesprogram i andra hand.
- Programmen är i stor utsträckning fördelade på olika skolor i kommunen och ofta finns en eller ett par större dominerande skolor som erbjuder de flesta programmen. Detta innebär att det blir en större blandning av elever med olika meritpoäng på samma skolor.
- Elever värdesätter att kunna få jobb direkt efter gymnasiet högre än elever i större regioner.

Snabbfakta 2025

Gymnasieskolan 2025

Enligt Skolverkets skolenhetsregister (mars 2025) fanns det 135 gymnasieskolor i Skåne, varav 73 med enskilda huvudmän och 62 med kommunala. Flest enskilda huvudmän återfinns i delregionerna Skåne sydväst (40) och Skåne nordväst (22).

I västra Blekinge fanns det 8 gymnasieskolor, varav 1 drivs av en enskild huvudman och 7 av kommunal huvudman. Totalt finns det 143 skolor inom nuvarande samverkansområde. De kommunala gymnasieskolorna är således färre till antal, men har större kapacitet vad gäller att ta emot elever.

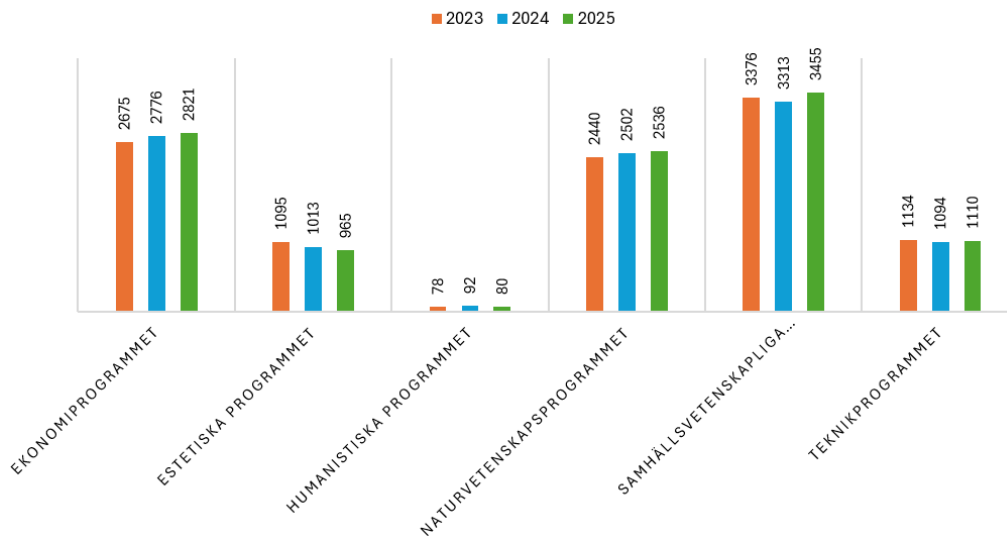
Totalt antal sökande i regionen var 19 336 elever. 11 970 elever sökte högskoleförberedande program i första hand. 11 229 av de förstahandssökande var behöriga och 10 967 blev antagna. 7 366 elever sökte yrkesprogram i första hand. 5 437 av de elever som var förstahandssökande var behöriga och 5 853 blev antagna. 16 820 blev antagna till nationella program och 914 blev antagna till introduktionsprogrammen IMV och IMY. Det innebär att nästan 92% är antagna till gymnasiet, varav nästan 87% är antagna på ett nationellt program.

Antagning i samverkansområdet

Antagningsprocessen till gymnasieskolan är komplex och påverkas av flera faktorer utöver det planerade platsutbudet. Elever ansöker både till specifika program och till en viss skola, vilket innebär att antagningen sker i flera steg. En grundläggande förutsättning för att kunna antas är att eleven är behörig till det sökta programmet. Vid konkurrens om platser, det vill säga när antalet behöriga sökande överstiger antalet tillgängliga platser, är det elevens meritvärde som avgör vem som antas.

Antagna elever i lägeskommun hänvisar till antalet sökande som har blivit antagna till en skola i en viss kommun, oavsett var de sökande är folkbokförda.

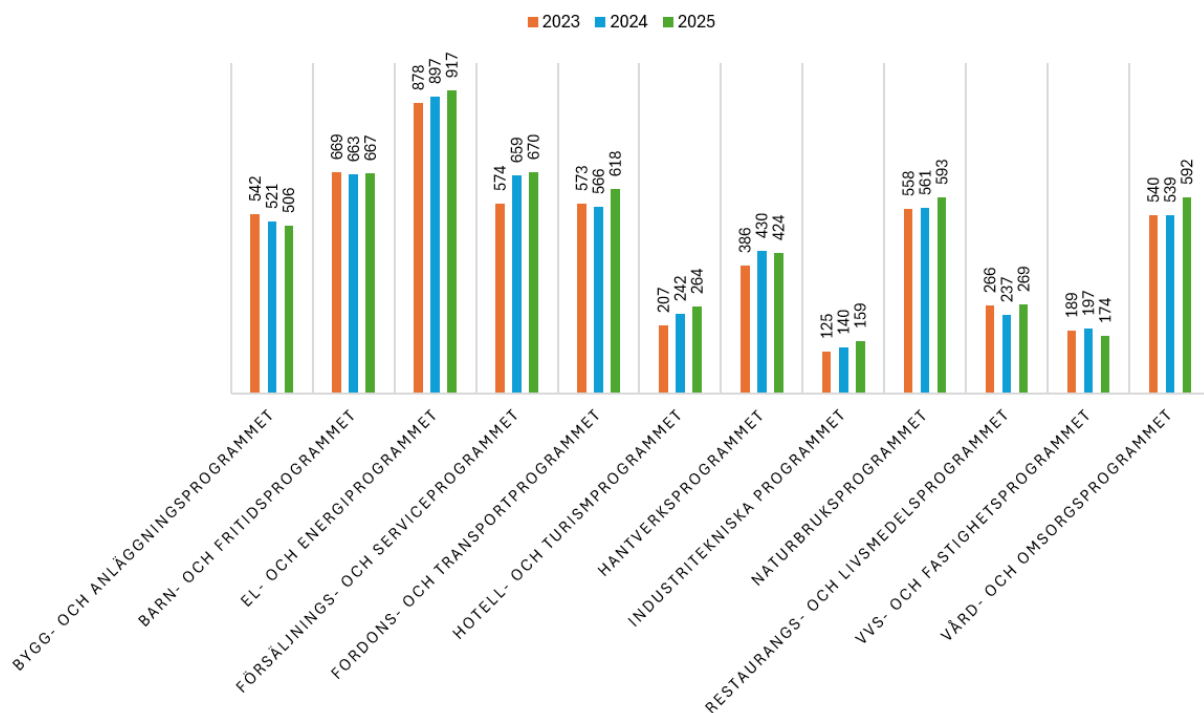
ANTAGNA HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM

Bilden visar antal antagna elever till högskoleförberedande program.

Det största programmet under treårsperioden är samhällsvetenskapligt program. Ekonomiprogrammet och naturvetenskapsprogrammet har en successivt stigande ökning, medan estetiska programmet minskar över tid. Humanistiska programmet och teknikprogrammet ligger på en relativt stabil nivå.

ANTAGNA YRKESPROGRAM

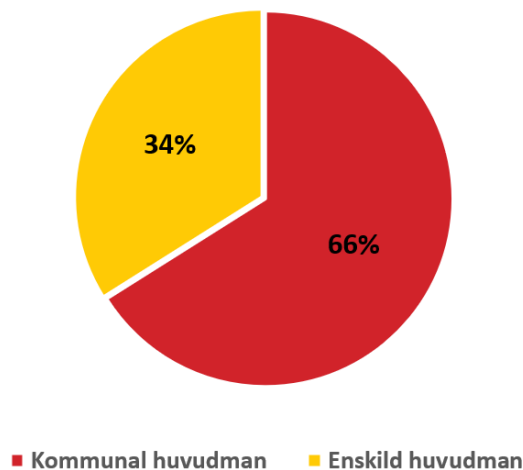

Bilden visar antal antagna elever på nationella yrkesprogram.

Yrkesprogrammen har ökat generellt mellan 2023-2025. Program som ökat är el- och energi, försäljning- och service, fordon- och transport, hotell- och turism, industritekniskt, naturbruk samt vård- och omsorgsprogrammet. Program som har ett minskat antal antagna elever är bygg- och anläggning samt VVS- och fastighetsprogrammet.

Kommunala respektive enskilda huvudmän

Det svenska skolväsendet omfattar ett komplext system av huvudmän med olika organisatoriska former och ansvar. Kommunala och enskilda huvudmän har båda en central roll i att säkerställa att utbildningen håller hög kvalitet och uppfyller nationella mål. Detta avsnitt syftar till att visa fördelningen mellan kommunala och enskilda huvudmän i regionen.

Yrkesprogram

Fördelningen av antagna elever per yrkesprogram hos såväl kommunal som enskild huvudman under tidsperiod 2023-2025.

Yrkesprogram	Kommunal huvudman			Enskild huvudman			Totalt enskilda och kommunala		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Bygg och anläggning	438	431	437	104	90	69	542	521	506
Barn och fritid	540	520	528	129	143	139	669	663	667
El och energi	552	557	573	326	340	344	878	897	917
Försäljning och service	412	497	512	162	162	158	574	659	670
Fordon och transport	446	440	488	127	126	130	573	566	618
Hotell och turism	159	190	191	48	52	73	207	242	264
Frisör och stylist*	122	141	155	264	289	269	386	430	424
Industritekniskt	117	130	147	8	10	12	125	140	159
Naturbruk	107	98	106	451	463	487	558	561	593
Restaurang och livsmedel	244	207	244	22	30	25	266	237	269
VVS och fastighet	125	141	107	64	56	67	189	197	174
Vård och omsorg	278	333	380	262	206	212	540	539	592
Totalt	3540	3685	3868	1967	1967	1985	5507	5652	5853

* Frisör- och stylistprogrammet ersätter Hantverksprogrammet från läsåret 25/26.

Totala antalet elever på yrkesprogram ökar från 5 507 år 2023 till 5 853 år 2025, vilket motsvarar en ökning med cirka 6 %. Kommunala huvudmän står för den största ökningen där antalet elever ökar med 328 elever (från 3 540 till 3 868), medan enskilda huvudmän haft en marginell förändring (1 967 till 1 985).

El- och energiprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet uppvisar en stabil och positiv utveckling, vilket kan tyda på ett ökat intresse och behov inom dessa områden. Samtidigt visar program som restaurang- och livsmedelsprogrammet och bygg- och anläggningsprogrammet, en mer ojämn eller minskande trend. Bygg- och anläggningsprogrammet minskar totalt sett, särskilt inom enskild sektor. Hantverksprogrammet har en stor andel elever hos enskilda huvudmän, men minskar något 2025, då även programmet upphört och ersatts av frisör- och stylistprogrammet.

Sammantaget ökar efterfrågan på yrkesprogram i samverkansområdet, vilket kan möjliggöra en fortsatt expansion.

Sammanfattning

Yrkesprogrammen inom gymnasieskolan upplever en positiv utveckling i elevantal, särskilt hos kommunala huvudmän. Denna tillväxt kan tyda på ett ökat intresse för yrkesutbildningar och en anpassning till arbetsmarknadens behov. Samtidigt kvarstår skillnader mellan program och huvudmän, vilket understryker vikten av fortsatt regional samordning och strategisk planering för att säkerställa ett balanserat och relevant utbildningsutbud. För att möta framtida behov bör särskild uppmärksamhet riktas mot program med ojämn utveckling samt mot att stärka kvalitet och tillgänglighet inom både kommunal och enskild sektor.

Högskoleförberedande program

Fördelningen av antagna elever per högskoleförberedande program hos såväl kommunal som enskild huvudman under tidsperiod 2023-2025.

	Kommunal huvudman			Enskild huvudman			Totalt enskilda och kommunala		
Högskoleförberedande	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Ekonomiprogrammet	1755	1863	1913	920	913	908	2675	2776	2821
Estetiskt program	475	465	424	620	548	541	1095	1013	965
Humanistiskt program	78	92	80	0	0	0	78	92	80
Naturvetenskapligt	1648	1732	1719	792	770	817	2440	2502	2536
Samhällsvetenskapligt	2150	2088	2258	1226	1225	1197	3376	3313	3455
Teknikprogrammet	815	795	850	319	299	260	1134	1094	1110
Totalt	6921	7035	7244	3877	3755	3723	10798	10790	10967

Under perioden 2023-2025 har det totala antalet elever ökat marginellt från 10 798 år 2023 till 10 967 år 2025. Denna ökning drivs främst av kommunala huvudmän, där elevantalet stiger med över 300 elever. Enskilda huvudmän visar däremot en svag nedgång i elevantal.

Samhällsvetenskapsprogrammet är det största programmet och det uppvisar tecken på tillväxt, medan det estetiska programmet minskar över tid. Det humanistiska programmet har fortsatt mycket lågt elevantal och erbjuds endast av kommunala huvudmän. Antagningen till naturvetenskapligt program visar en tendens till ökning i den totala antagningen. Teknikprogrammet visar en viss återhämtning under 2025 efter en nedgång året innan.

Sammanfattning

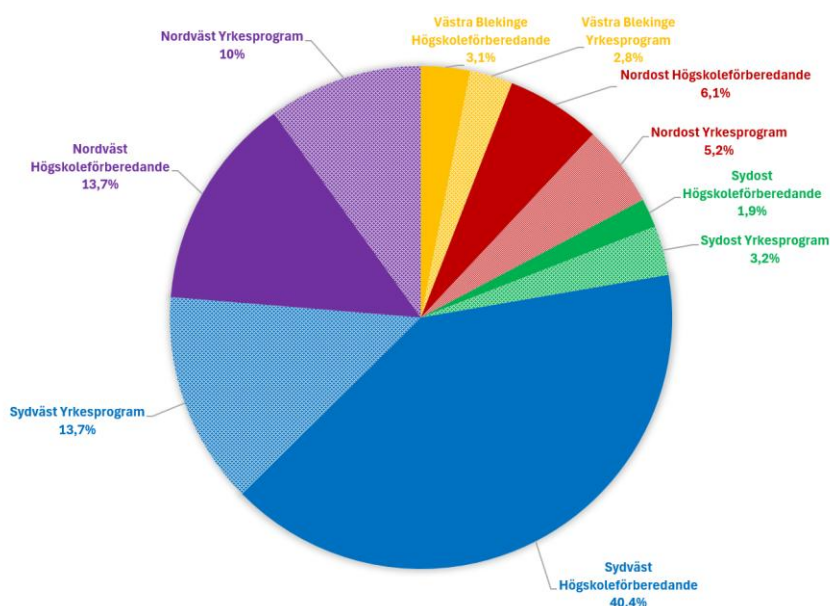
Den övergripande trenden visar att högskoleförberedande program behåller sin starka position inom gymnasiesamverkan, med en stabil efterfrågan särskilt inom kommunal regi. Utvecklingen pekar på ett behov av fortsatt uppföljning och strategisk planering för att säkerställa att utbildningsutbudet möter både elevernas efterfrågan och samhällets behov. En behovsanpassad planering är avgörande för att upprätthålla kvalitet och likvärdighet i gymnasieutbildningen.

Nationella gymnasieprogram

Nationella programmen på gymnasiet är uppdelade i sex högskoleförberedande program och tolv yrkesprogram, som alla följer en nationellt fastställd struktur och innehåll oavsett skola. Dessa program ger en grundläggande behörighet till universitet och högskola, och yrkesprogrammen ger dessutom behörighet till yrkeshögskola.

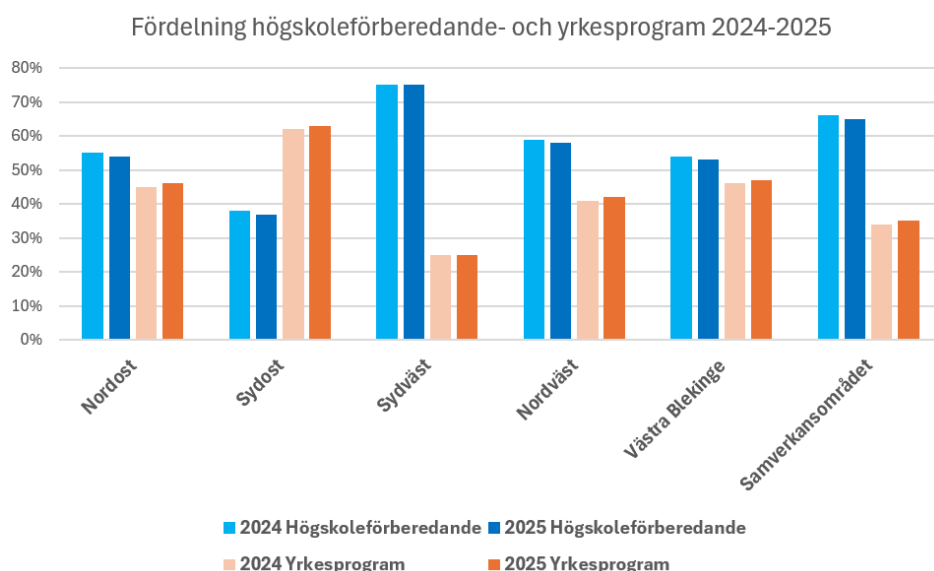
Högskoleförberedande och yrkesprogram

Gymnasieskolan erbjuder två huvudsakliga inriktningar: högskoleförberedande program och yrkesprogram. Nedan visar illustrationen fördelningen mellan de olika delregionerna i hela samverkansområdet. Delregion Sydväst står för mer än hälften av alla gymnasieplatser.

Bilden visar den totala andelen antagna elever i samverkansområdet.

Fördelningen mellan högskoleförberedande och yrkesprogram från 2024 till 2025 i hela samverkansområdet har förflyttats från 66% till 65% för högskoleförberedande program och från 34% till 35% för yrkesprogram.

Det finns delregionala skillnader, där högskoleförberedande program har minskat med en procentenhet i områdena Nordost, Sydost, Nordväst och Västra Blekinge. I dessa områden har yrkesprogrammen ökat med en procentenhet. I delregion Sydväst är fördelningen densamma år 2024 och 2025.

2025	Högskoleförberedande		Yrkesprogram	
Nordost	1026	54%	882	46%
Nordväst	2312	58%	1674	42%
Sydost	313	37%	534	63%
Sydväst	6788	75%	2298	25%
Västra Blekinge	528	53%	465	47%
Samverkan	10967	65%	5853	35%

Tabellen visar fördelningen mellan högskoleförberedande- och yrkesprogram 2025.

Antagning i delregionerna

Inom ett stort samverkansområde varierar förutsättningarna mellan delregionerna på ett sätt som har direkt påverkan på gymnasieskolans planering, utbud och dimensionering. Skillnader i demografi, socioekonomiska förhållanden, geografisk struktur, arbetsmarknadens behov och elevernas valmönster gör att en enhetlig strategi riskerar att missa lokala behov.

En regional översikt ger en värdefull helhetsbild, men är inte tillräcklig för att fullt ut fånga de komplexa mönster som påverkar elevernas utbildningsval. För att möta elevernas behov på ett ändamålsenligt och likvärdigt sätt krävs en fördjupad analys på delregional nivå. Genom att utgå från varje delregions unika förutsättningar kan relevanta utmaningar och möjligheter identifieras, vilket i sin tur möjliggör en mer träffsäker och behovsanpassad planering av gymnasieskolans utbud och dimensionering.

Det finns fem delregioner i samverkansområdet Skåne och västra Blekinge. Dessa delregioner används för att underlätta samverkan och samordning inom olika områden, såsom planering, utbildning och näringsliv.

Delregioner inom samverkansområdet

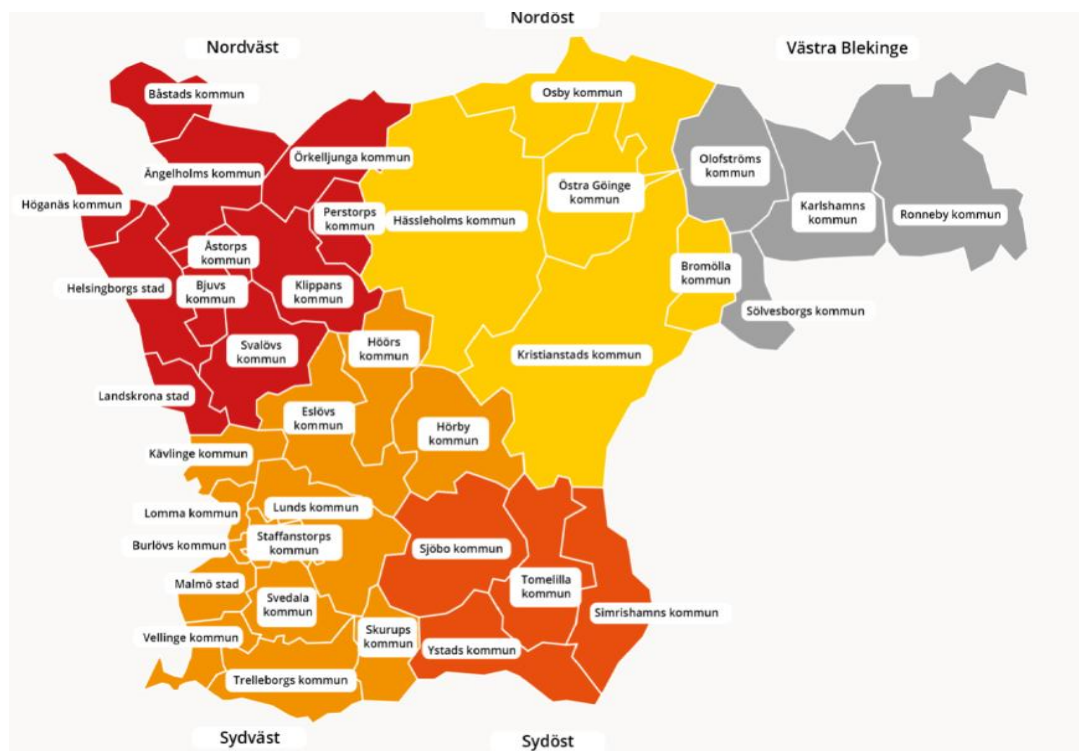
Skåne Nordväst = Bjuv, Båstad, Helsingborg, Höganäs, Klippan, Landskrona, Perstorp, Svalöv, Åstorp, Ängelholm och Örkelljunga.

Skåne Nordöst = Bromölla, Hässleholm, Kristianstad, Osby och Östra Göinge.

Skåne Sydväst = Burlöv, Eslöv, Hörby (tillhör Skåne Nordöst i andra sammanhang men inte gymnasieantagning), Höör, Malmö, Kävlinge, Lomma, Lund och Staffanstorps, Svedala, Trelleborg och Vellinge

Skåne Sydost = Sjöbo, Simrishamn, Tomelilla och Ystad.

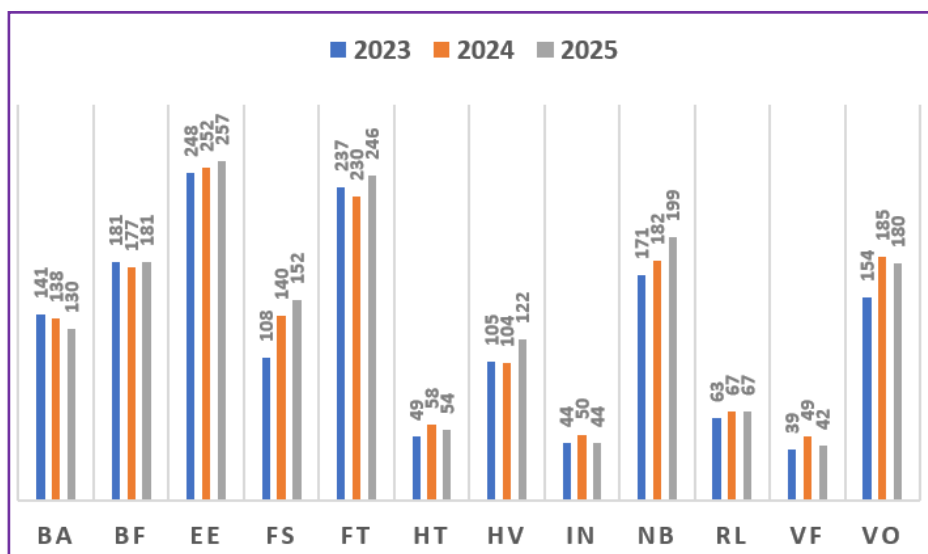
Västra Blekinge = Karlshamn, Olofström, Ronneby och Sölvesborg.

Skåne Nordväst

Yrkesprogrammen i Nordväst

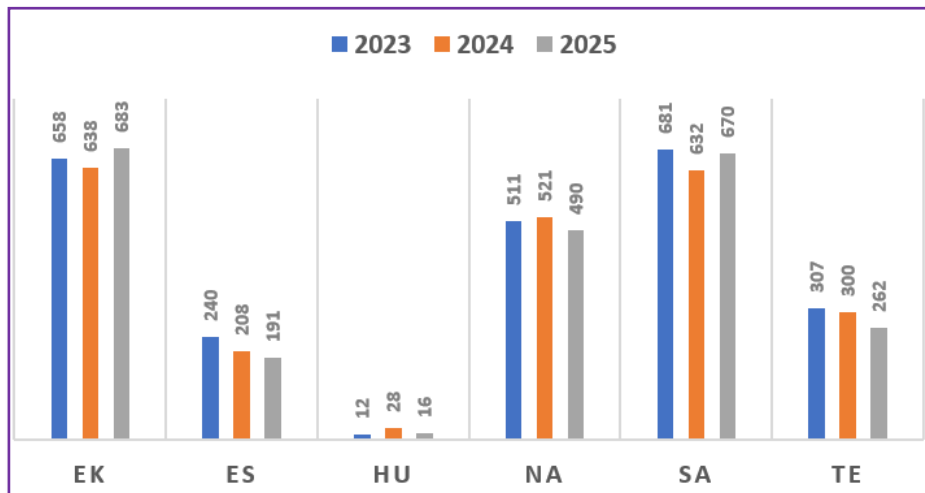
Den totala antagningen i Nordväst ökar från 2023 till 2025. Antagning på yrkesprogrammen har ökat och antagning till högskoleförberedande program har minskat. El- och energiprogrammet (EE) har en stadig ökning varje år, vilket kan tyda på ökat intresse eller utökad kapacitet. Försäljning- och serviceprogrammet (FS), hantverksprogrammet d.v.s. nuvarande frisör och stylistprogrammet (HV/FR) samt naturbruksprogrammet (NB) visar på en svag uppgång. Antalet antagna elever till industritekniska programmet (IN) ligger på en stabil men relativt låg nivå (Cirka 44 elever per år).

Antal antagna elever till yrkesprogram i Nordväst.

Högskoleförberedande program i Nordväst

Ekonomiprogrammet (EK) och samhällsvetenskapsprogrammet (SA) är de mest populära programmen med höga antagningstal. Estetiska programmet (ES) och teknikprogrammet (TE) visar en svagt nedåtgående trend. Det humanistiska programmet (HU) har mycket låg efterfrågan, även om antalet varierar något. Antagningssiffrorna till naturvetenskapliga programmet (NA) ligger på en någorlunda stabil nivå men visar en svag minskning 2025.

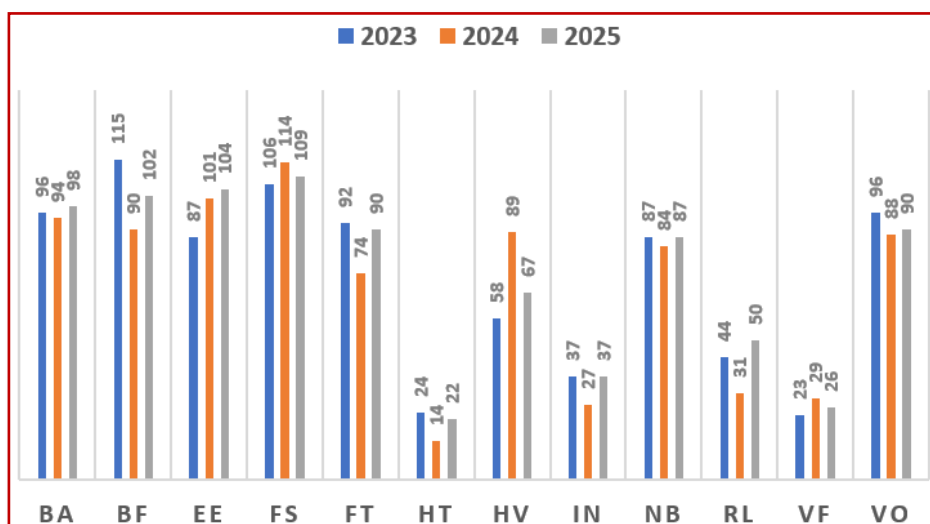

Antalet antagna elever till högskoleförberedande program i Nordväst.

Skåne Nordost

Yrkesprogram i Nordost

Den totala antagningen minskade något 2024 men ökade igen 2025. Antagningsmönstret visar att program som barn- och fritid (BF), el- och energi (EE) och försäljning- och service (FS) fortsatt är attraktiva utbildningar i regionen, även om de har ett varierande söktryck. El- och energi (EE) har en svag ökning varje år, vilket kan tyda på ett växande intresse. Bygg- och anläggning (BA), naturbruk (NB) och vård- och omsorg ligger på en relativt stabil nivå.

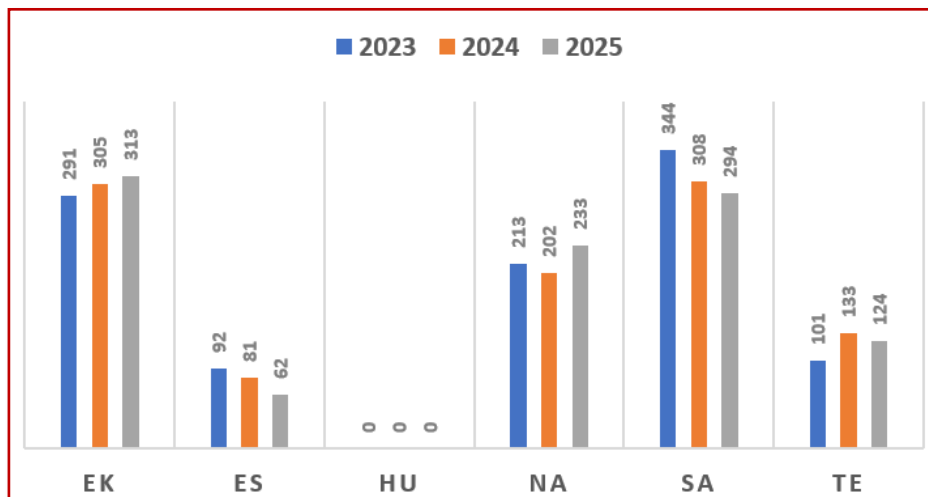

Antalet antagna elever till yrkesprogram i Nordost.

Högskoleförberedande program i Nordost

Det totala antalet antagna är relativt stabilt i delregionen trots att de högskoleförberedande programmen har en svag minskning. Ekonomiprogrammet (EK) är det mest stabilt växande programmet. Estetiska programmet (ES) tappar i antagning och det samhällsvetenskapliga

programmet (SA) minskar successivt. Naturvetenskapliga programmet (NA) återhämtar sig efter en nedgång. Teknikprogrammet (TE) har en varierande utveckling, med viss avmattnings 2025. Humanistiska programmet (HU) har ingen antagning under perioden.

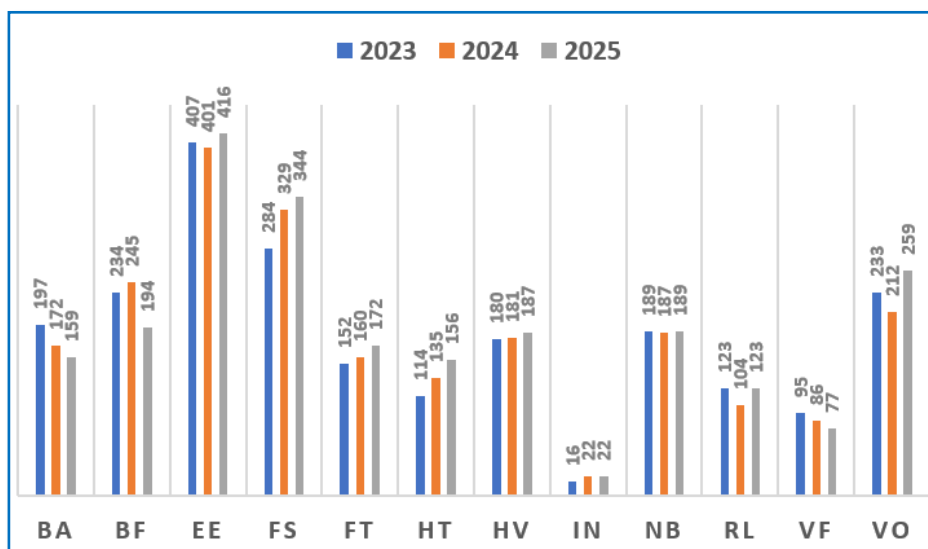

Antalet antagna elever till högskoleförberedande program i Nordost.

Skåne Sydväst

Yrkesprogram i Sydväst

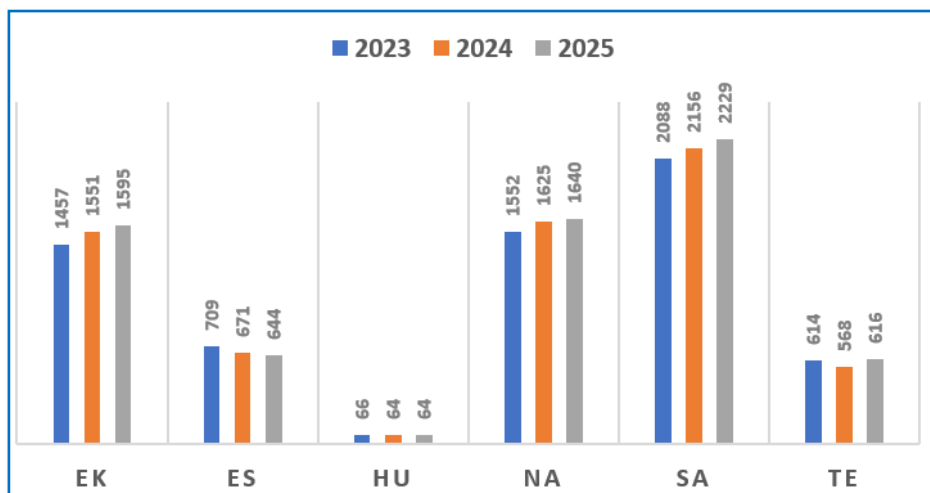
Utvecklingen av yrkesprogrammen i Sydväst står för en svag men stabil ökning från 2 224 till 2 298 antagna elever mellan 2023-2025. Vård- och omsorg (VO), el- och energi (EE) och försäljning- och service (FS) visar på en svag tillväxt 2025. El och energi (EE) är det största yrkesprogrammet och det håller en relativt stabil hög nivå. Bygg och anläggning (BA) och VVS- och fastighet (VF) kan antyda en nedåtgående trend.

Antalet antagna elever till yrkesprogram i Sydväst.

Högskoleförberedande program i Sydvest

Totalt antal antagna elever till högskoleförberedande program i delregionen ökar stadigt. Den generella trenden är ökad antagning till studieförberedande program, särskilt inom ekonomi (EK), samhällsvetenskap (SA) och naturvetenskap (NA). Dessa program är de mest populära och där finns en svag men stabil tillväxt. Estetiskt program (ES) tappar i antagning varje år, vilket kan tyda på minskat intresse eller en medveten strategi att minska antalet platser. Teknikprogrammet (TE) har en tillfällig nedgång 2024 men återhämtar sig 2025. Humanistiskt program har låga siffror och ett fortsatt svagt söktryck.

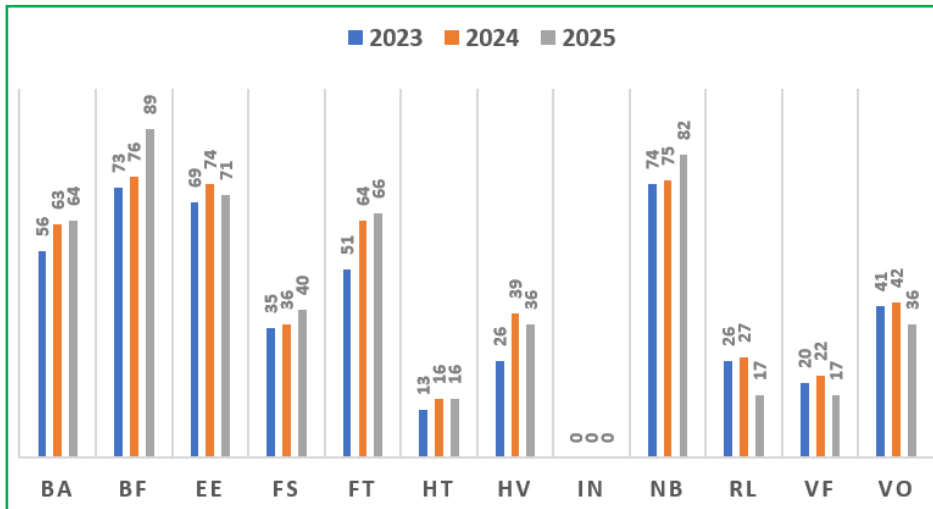

Antalet antagna elever till högskoleförberedande program i Sydvest.

Skåne Sydost

Yrkesprogram i Sydost

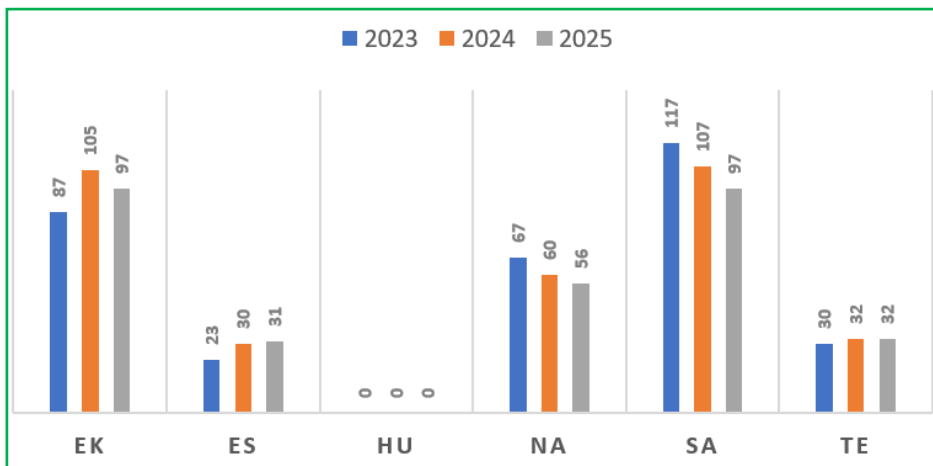
Den totala antagningen har stabiliserats under 2024-2025, där antalet antagna till yrkesprogram är oförändrat jämfört med föregående år. Barn- och fritidsprogrammet (BF), fordon- och transport (FT), naturbruksprogrammet (NB), bygg- och anläggning (BA) och försäljning- och service (FS) visar tendens till ökning, vilket kan tyda på ökat intresse eller behov inom dessa områden. Restaurang- och livsmedel (RL), VVS och fastighet (VF) och vård och omsorg (VO) har en svag nedgång 2025. Industritekniska programmet (IN) har ingen antagning, vilket markeras med 0 i diagrammet.

Antalet antagna elever till yrkesprogram i Sydost.

Högskoleförberedande program i Sydost

Ekonomiprogrammet (EK) är det mest växande högskoleförberedande programmet, men det tappar något 2025. Estetiska programmet (ES) visar en långsam och svag ökning. Naturvetenskap (NA) och samhällsvetenskap (SA) kan antyda en nedåtgående trend. På humanistiska programmet (HU) sker ingen antagning och teknikprogrammet (TE) är stabilt, men ligger på en relativt låg nivå.

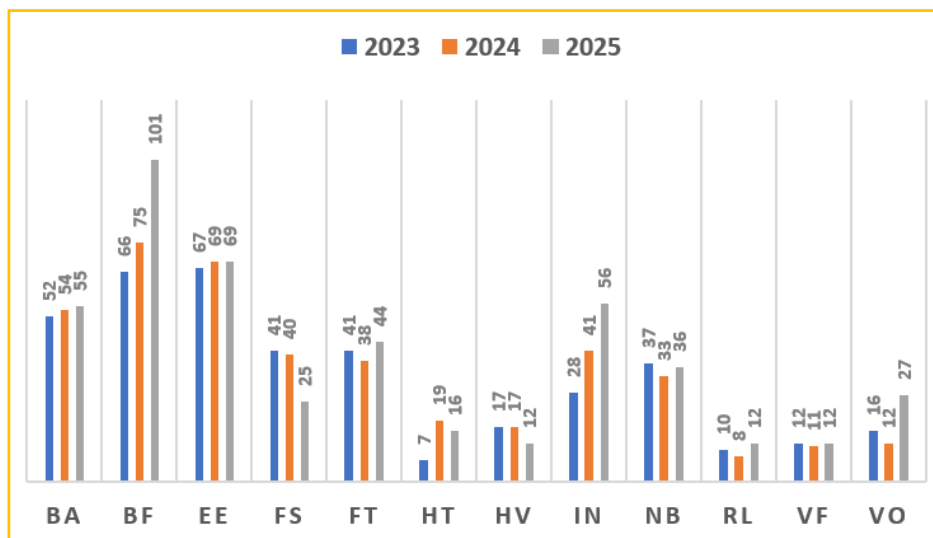

Antalet antagna elever till högskoleförberedande program i Sydost.

Västra Blekinge

Yrkesprogram i västra Blekinge

Den totala antalet antagna på yrkesprogram ökar stabilt, vilket tyder på ett generellt ökat intresse för yrkesutbildningar i delregionen. Barn- och fritid (BF) och industritekniska programmet (IN) visar stark tillväxt, särskilt under 2025. Vård- och omsorg (VO) ökar 2025 efter en svacka. Flera program som el- och energi (EE), bygg- och anläggning (BA) och VVS- och fastighet (VF) är stabila. Försäljning- och service (FS) samt frisör- och stylist (FR) har minskat det senaste året.

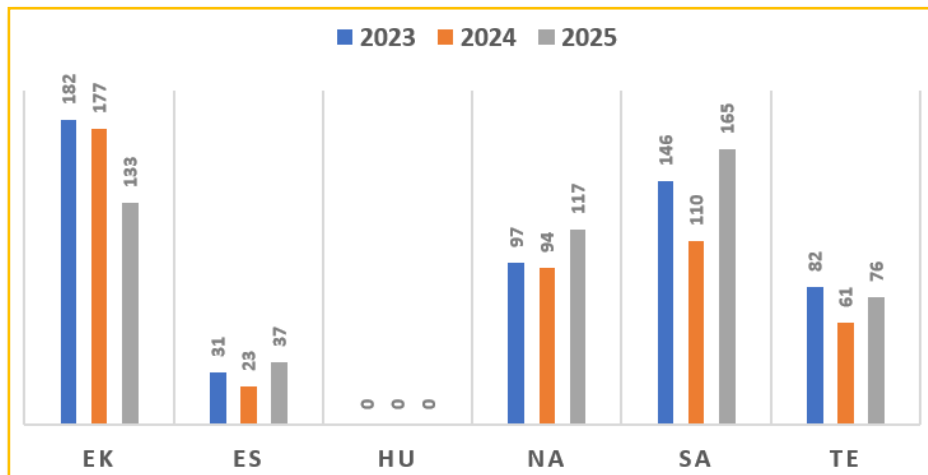

Antalet antagna elever till yrkesprogram i västra Blekinge.

Högskoleförberedande program i västra Blekinge

Det totala antalet antagna elever visar en tydlig nedgång 2024, följt av en återhämtning 2025, men är inte fullt tillbaka på 2023 års nivå. Samhällsvetenskapsprogrammet (SA) och naturvetenskapsprogrammet (NA) har ökat 2025 efter en nedgång 2024.

Ekonomiprogrammet (EK) har en tydlig nedgång, särskilt 2025, vilket kan tyda på minskat intresse. Estetiska programmet (ES) ökar igen efter ett tapp 2024. Teknikprogrammet (TE) följer en liknande kurva med nedgång och viss återhämtning. Humanistiskt program (HU) har ingen antagning, vilket kan bero på att programmet inte erbjuds och/eller har låg efterfrågan.

Antalet antagna elever till högskoleförberedande program i västra Blekinge.

Introduktionsprogram

Introduktionsprogrammen ger möjlighet för obehöriga elever att få en utbildning som stödjer dem i att komma vidare i sin utbildning och/eller mot etablering på arbetsmarknaden. Det finns fyra introduktionsprogram; programinriktat val, yrkesintroduktion, individuellt alternativ och språkintröduktion. I detta underlag ingår ansökan och antagning till programinriktat val (IMV) och yrkesintroduktion (IMY). Individuellt alternativ (IMA) och språkintröduktion (IMS) är anpassade program som utformas utifrån elevens individuella behov med förberedelser inför vidare studier eller arbetsliv. Detta dimensioneringsunderlag omfattar inte dessa två utbildningar, men utbildningen är central för elevernas fortsatta utveckling mot studier eller arbetsliv. Det finns många vägar till arbetslivet och även om det tar lite längre tid, är dessa program väl så viktiga för individen och samhället.

Programinriktat val (IMV)

Programinriktat val syftar till att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt program. Det ska hjälpa eleverna att kunna antas. Det nationella program som utbildningen är riktad mot kan både vara ett yrkesprogram eller ett högskoleförberedande program. Utbildningen består av både ämnen från grundskolan och kurser från ett nationellt program. För att bli antagen till IMV finns vissa behörighetskrav.

Antagna till IMV mot yrkesprogram

Programinriktat val	1:ahandsval	1:ahandsval beh	Antagna
IMV BA	14	11	56
IMV BF	28	22	75
IMV EE	11	8	32
IMV FS	22	14	81
IMV FT	32	15	90
IMV HT	2	2	3
IMV HV/IMV FR	16	10	60
IMV IN	6	4	10
IMV NB	22	14	34
IMV RL	5	4	36
IMV VF	9	6	22
IMV VO	33	19	132
Totalt	200	129	631

Tabellen visar antalet elever som sökt, är behöriga och är antagna till IMV med inriktning mot yrkesprogram 2025

Inför läsåret 25/26 antogs 631 elever i samverkansområdet till IMV med inriktning mot yrkesprogram. Flest elever läser mot vård- och omsorg, följt av fordon- och transport samt försäljning- och service.

Antagna till IMV mot högskoleförberedande program

Programinriktat val	1:ahandsval	1:ahandsval beh	Antagna
IMV EK	6	5	9
IMV ES	14	12	17
IMV HU	1	1	0
IMV NA	9	7	2
IMV SA	27	22	16
IMV TE	7	2	3
Totalt	64	49	47

Tabellen visar antalet elever som sökt, är behöriga och antagna till IMV mot högskoleförberedande program 2025.

Av de elever som blev antagna till IMV mot högskoleförberedande program är det framförallt estetiskt och samhällsvetenskapligt program som lockar.

Yrkesintroduktion (IMY)

Yrkesintroduktion vänder sig till elever som saknar godkända betyg för behörighet till ett yrkesprogram. Eleven får en yrkesinriktad utbildning för att kunna söka till ett yrkesprogram eller få ett arbete. Eleven får läsa ämnen från grundskolan för att bli behörig samt ämnen från nationella program i gymnasieskolan.

Antagna till IMY

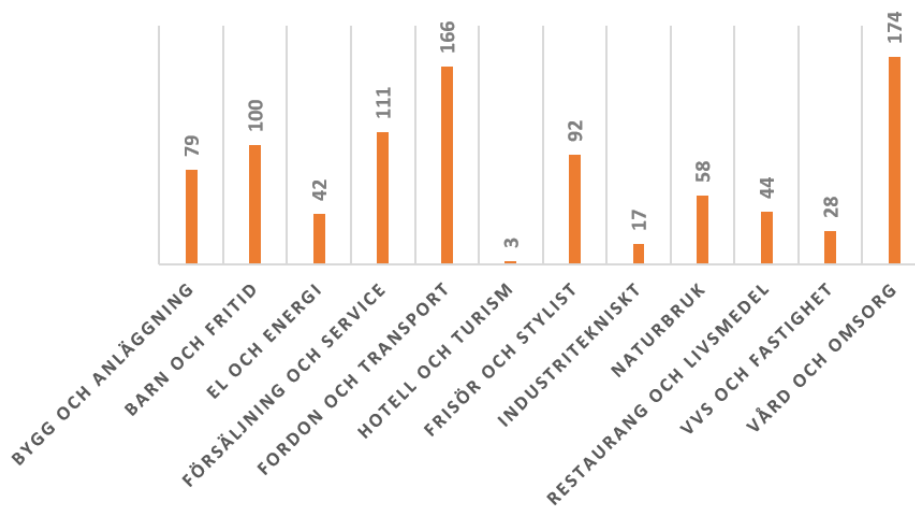
Yrkesintroduktion grupp	1:a handsval	1:a handsval beh	Antagna
IMY BA	13	9	23
IMY BF	9	7	25
IMY EE	5	4	10
IMY FS	14	9	30
IMY FT	38	25	76
IMY HT	0	0	0
IMY HV/IMY FR	23	17	32
IMY IN	9	8	7
IMY NB	13	10	24
IMY RL	6	4	8
IMY VF	1	1	6
IMY VO	14	10	42
Totalt	145	104	283

Tabellen visar antalet elever som sökt, är behöriga och antagna till yrkesintroduktion 2025 i grupp.

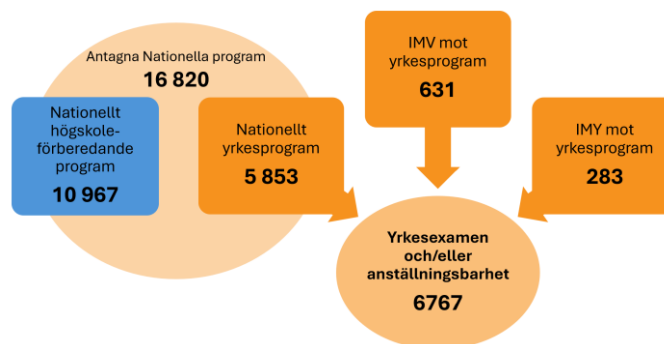
Sammanfattning

914 elever har antagits på introduktionsprogram som programinriktat val eller yrkesintroduktion mot yrkesprogram. 283 elever har i samverkansområdet antagits på yrkesintroduktion och 631 på programinriktat val mot yrkesprogram. Det innebär att fler elever givits möjlighet att påbörja och förhoppningsvis fullfölja ett nationellt yrkesprogram.

ELEVER ANTAGNA IMV OCH IMY 2025

Det innebär en ökning av elever som läser utbildning mot yrkesprogram motsvarande drygt 15 %. Om elever antagna till IMV och IMY mot yrkesprogram räknas med är det totala antalet elever som läser mot någon form av yrkesutbildning 6767 inom gymnasieskolan.

Värt att beakta är dock att statistik från IKE-systemet visar att elever som inleder sin gymnasieutbildning via introduktionsprogrammen IMV eller IMY har en avsevärt lägre sannolikhet att fullfölja gymnasiet med examen, även om de senare antas till ett nationellt program. Genom att följa elevgrupper som påbörjade Introduktionsprogrammet yrkesintroduktion (IMY) under åren 2019, 2020 och 2021 framträder tydliga mönster i deras fortsatta utbildningsvägar. Cirka 20 procent påbörjar ett nationellt yrkesprogram, över 50 procent av eleverna övergår till Kommunalt Aktivitetsansvar (KAA), medan endast 8–9 procent uppnår ett examensbevis. Dessa elevgrupper kännetecknas av hög rörlighet, med frekventa byten av program och avhopp, vilket indikerar behovet av förstärkta insatser för att skapa stabila och hållbara utbildningsvägar för att de ska fullfölja sin utbildning.

Individuellt alternativ (IMA)

Individuellt alternativ är avsett för elever som har stora kunskapsluckor, låg motivation eller behov av en mer flexibel väg mot vidare studier eller arbetsliv. Individuella anpassningar utformas efter elevens individuella behov. Det finns ingen fast struktur utan varje elev har en individuell studieplan som styr innehållet.

Språkintröduktion (IMS)

Språkintröduktion är för ungdomar som nyligen kommit till Sverige och behöver lära sig svenska för att kunna gå vidare till gymnasieprogram eller annan utbildning. Utbildningen består av individuella anpassningar och fokuserar språkutveckling i svenska som andraspråk. Undervisningen anpassas efter elevens språkliga nivå, tid i Sverige och tidigare skolbakgrund.

Sammanfattning

Att elever på Individuellt alternativ och språkintröduktion inte inkluderas i statistikunderlaget innebär att en grupp unga inte synliggörs i planeringsunderlaget. Dessa elever har ofta längre väg till behörighet och gymnasieutbildning, och elevgruppen medför ofta en

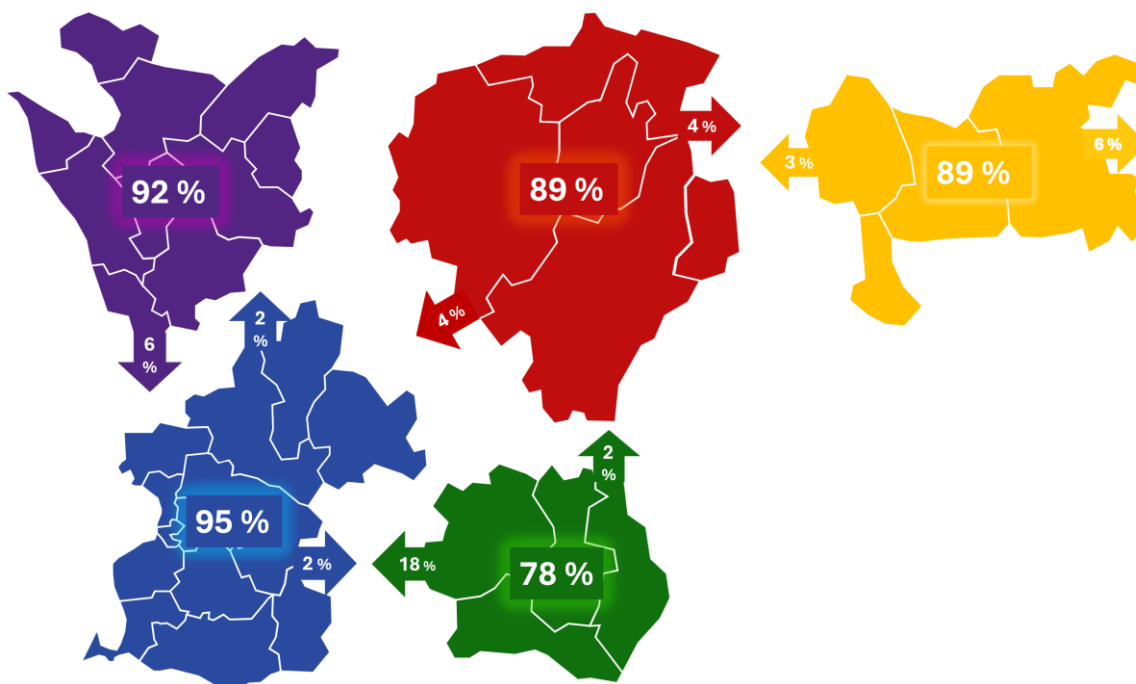
utmaning för huvudmännen. Alla elever följer inte en rak väg genom gymnasieskolan till arbetsmarknaden. För elever inom individuellt alternativ (IMA) och språkintröduktion (IMS) kan utbildningsvägen omfatta flera olika steg, såsom intröduktionsprogram, kommunal vuxenutbildning (Komvux), folkhögskola, praktik, lärlingsutbildning eller arbetsmarknadsrelaterade insatser. Målet är att alla elever ska kunna etablera sig, även om vägen till etablering på arbetsmarknaden skiljer sig åt.

Utbildningsmobilitet

Gymnasievalet utgör en central del i ungdomars utbildningsväg och framtida livschanser. I takt med att utbildningsutbudet breddas och valmöjligheterna ökar, inte minst genom en stor gymnasierregion, aktualiseras frågan om hur geografiska faktorer, särskilt restid, påverkar elevernas val av gymnasieutbildning.

Restidens betydelse är komplex. Den kan påverka såväl vardagslogistik och fritid som studiemotivation och psykiskt välbefinnande. Samtidigt kan en längre resväg möjliggöra tillgång till utbildningar med särskilda profiler eller högre kvalitet, vilket ställer individens preferenser mot strukturella och praktiska begränsningar.

Genom att koppla elevernas utbildningsmobilitet till gymnasievalet kan underlaget bidra med kunskap om ungdomars prioriteringar samt ge grund för beslut inom utbildningsplanering och regional samverkan.

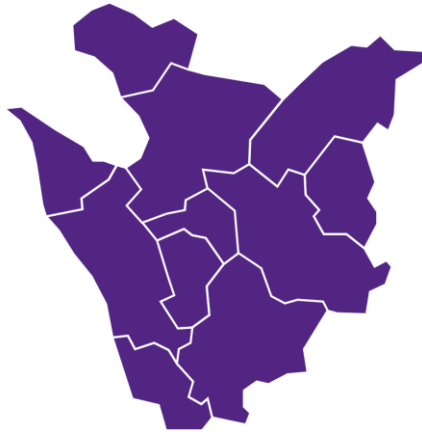

Siffror i detta avsnitt baseras på Skolhuvudman d.v.s. hemkommun, där eleven är folkbokförd.

Statistik över gymnasieantagningar för 2025 visar att en övervägande andel elever gör sina förstahandsval inom den egna delregionen. Detta tyder på att geografisk närhet fortsatt är en central faktor i gymnasievalet. Genom att analysera antagningsdata utifrån elevernas utbildningsmobilitet framträder mönster som visar hur stor andel som väljer att söka sig till utbildningar utanför sin hemkommun, delregion eller region.

Skåne Nordväst

5 364 elever

Nästan 92 % av eleverna är antagna inom delregionen

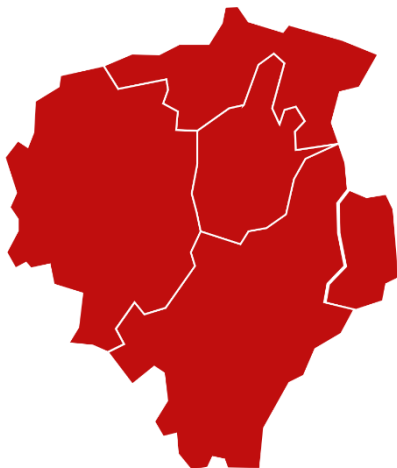
60 % av eleverna i delregionen är antagna i Helsingborg
Drygt 10 % är antagna i Ängelholm
6 % är antagna i Klippan
Nästan 5 % är antagna Landskrona

Drygt 8 % av eleverna är antagna utanför delregionen

6 % är antagna i Sydväst
Färre än 1 % är antagna i Nordost
Drygt 1 % är antagna utanför samverkansregionen

Skåne Nordost

2 477 elever

89 % av eleverna är antagna inom delregionen

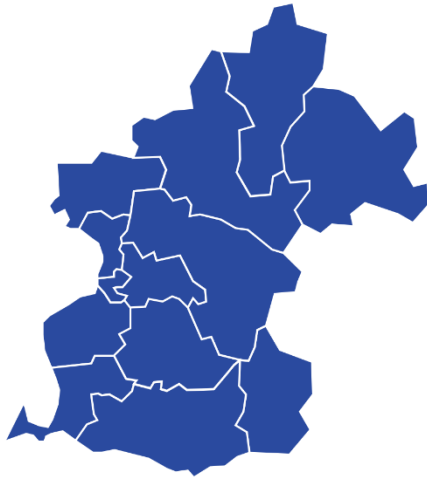
62 % av eleverna inom delregionen är antagna i Kristianstad
Nästan 20 % är antagna i Hässleholm
4 % är antagna i Osby
2 % är antagna i Bromölla
Drygt 1 % är antagna i Östra Göinge

11 % av eleverna från delregionen är antagna utanför delregionen

4 % är antagna i Västra Blekinge
4 % är antagna i Sydväst
1 % är antagna i delregion Nordväst
Färre än 1 % är antagna i Sydost
1 % är antagna utanför samverkansregionen

Skåne Sydväst

10 673 elever

95 % av eleverna är antagna inom delregionen

49 % av eleverna i delregionen är antagna i Malmö

33 % är antagna i Lund

5 % av eleverna är antagna utanför delregionen

2 % av eleverna är antagna i Sydost

2 % av eleverna är antagna i Nordväst

Färre än 1 % är antagna i Nordost

Färre än 1 % av eleverna i delregionen är antagna

utanför samverkansregionen

Skåne Sydost

966 elever

78 % av eleverna är antagna inom delregionen

62 % av eleverna är antagna i Ystad

9 % är antagna i Sjöbo

5 % är antagna i Simrishamn

2 % är antagna i Tomelilla

22 % av eleverna är antagna utanför delregionen

18 % av eleverna är antagna i Sydväst

2 % är antagna i Nordost

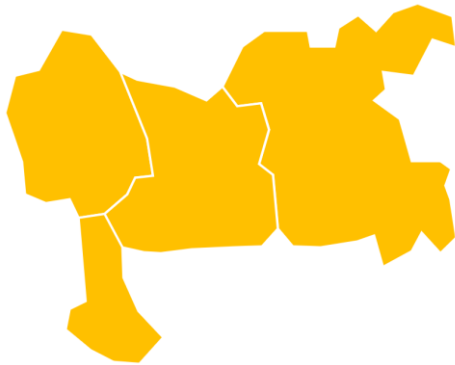
Färre än 1 % är antagna i Nordväst

Färre än 1 % är antagna i Västra Blekinge

1 % är antagna utanför samverkansregionen

Västra Blekinge

1 209 elever

89 % av eleverna är antagna inom delregionen

Nästan 34 % av eleverna är antagna i Karlshamn

Nästan 30 % är antagna i Ronneby

11 % av eleverna är antagna utanför delregionen

3 % är antagna i Nordost

Ca 1 % är antagna i Sydväst

Färre än 1 % är antagna i Nordväst och inga elever är antagna i Sydost

Drygt 6 % är antagna utanför samverkansregionen

I detta avsnitt har antagningsstatistiken analyserats utifrån hemkommun, vilket innebär att elevernas folkbokföringskommun ligger till grund för sammanställningen. Detta skiljer sig från övriga delar av rapporten, där statistiken baseras på lägeskommun, det vill säga den kommun där utbildningen är lokaliserad.

Valet att utgå från hemkommun möjliggör en fördjupad förståelse för ungdomars geografiska rörlighet och valmönster. Det ger en bild av i vilken utsträckning elever söker sig till utbildningar inom sin egen delregion eller väljer att studera utanför den. Detta perspektiv är relevant för regional samverkan, planering av utbildningsutbud och för att identifiera mönster i utbildningars attraktionskraft.

Utbud och dimensionering

En grundläggande utgångspunkt enligt skollagen är att ungdomarna ska erbjudas ett allsidigt utbud som tar hänsyn till både ungdomarnas efterfrågan på gymnasial utbildning och arbetsmarknadens behov. Att utbudet ska ta hänsyn till arbetsmarknadens behov infördes i skollagen den 1 juli 2023. Syftet med lagändringen är att underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden samt att förstärka kompetensförsörjningen inom välfärdssektorn och näringslivet.

Rekommendation utbud och dimensionering

Skånes Kommuner styrelse har formulerat en rekommendation för 2025 års arbete med planering av utbud och dimensionering i samverkansområdet. Rekommendationen bygger på delregionalt och regionalt underlag för 2024, dialog i samråd i december 2024 samt tar hänsyn till Skolverkets planeringsunderlag från 2023.

Styrelsens rekommendation inför 2025 var:

Att rekommendera kommunerna i det primära samverkansområdet Skåne och västra Blekinge att fortsatt arbeta gemensamt med utbud och dimensionering av gymnasieutbildningar genom att:

- öka samverkan med enskilda huvudmän och arbetsmarknaden genom att möjliggöra för gemensamma arenor på delregional och regional nivå.
- öka andelen elever som tar gymnasieexamen.
- arbeta för att öka andelen som är antagna på yrkesprogram.

Att rekommendera kommunala och enskilda huvudmän att skyndsamt arbeta vidare med att öka andelen antagna elever tillsammans med antal platser inom vård- och omsorgsprogrammet (VO), bygg- och anläggningsprogrammet (BA) samt fordons- och transportprogrammet (FT).

Att rekommendera kommunala och enskilda huvudmän att arbeta vidare med att öka andelen antagna elever tillsammans med antal platser inom el- och energiprogrammet (EE), industritekniska programmet (IN) samt restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL).

Att rekommendera kommunala och enskilda huvudmän att minska andelen antagna elever tillsammans med antalet platser inom samhällsvetenskapligt program (SA) och estetiska programmet (ES).

Skolverkets planeringsunderlag

De regionala planeringsunderlagen från Skolverket ska agera stöd för huvudmän när de planerar och dimensionerar utbildning. För gymnasieskolan gäller det utbildning inom samtliga nationella program samt introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever. För Komvux gäller det utbildning i yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar på gymnasial nivå.

Nya planeringsunderlag publiceras vart tredje år. Nästa publicering är hösten 2026.

Skolverkets bedömningar av vilka justeringar som behöver göras i länens utbildningsutbud är avsedda för att användas som referenspunkt i huvudmännens arbete med att planera och dimensionera gymnasial utbildning.

Även introduktionsprogrammen programinriktat val och yrkesintroduktion utformade för en grupp elever omfattas av planerings- och dimensioneringsreformen. Skolverket bedömer att det kan finnas skäl för huvudmännen att se över vilka inriktningar programinriktat val och yrkesintroduktion erbjuder. Både programinriktat val och yrkesintroduktion bör dimensioneras utifrån Skolverkets rekommendationer för de nationella programmen.

Ett mål med planerings- och dimensioneringsreformen är att öka matchningen mellan de utbildningar som erbjuds och arbetsmarknadens behov av kompetens. För att förändringar i dimensioneringen ska få effekt behövs emellertid också insatser som bidrar till att unga och vuxna i högre utsträckning söker utbildningar som fyller behov på arbetsmarknaden. Här har grundskolans individuella och generella studie- och yrkesvägledning en central roll för att eleverna ska få syn på alternativ de inte annars ser (se vidare elevernas perspektiv sid 8). En bättre matchning skulle både underlätta för unga och vuxna att etablera sig på arbetsmarknaden och bidra till en stärkt kompetensförsörjning av gymnasialt utbildade.

Uppföljning av utbud

I detta avsnitt följer en enkel analys av läget 2025 som beskriver regionens och delregionernas matchning av utbud jämfört med Skolverkets samlade bild av arbetsmarknadens behov och ungas/vuxnas efterfrågan på lång sikt. Detta planeringsunderlag som publicerades 2023, är giltigt till och med 2025, vilket innebär att innevarande år är det sista året det tillämpas, innan ett nytt underlag presenteras 2026.

Skolverkets planeringsunderlag lyfter fram att utbildningsplatser i Skåne och Blekinge län bör om disponeras från högskoleförberedande program till yrkesprogram för att möta arbetsmarknadens behov och ungdomars efterfrågan.

Skolverkets planeringsunderlag skiljer sig åt för Skåne och Blekinge, vilket gör att länen presenteras var för sig.

Skåne

Skolverket bedömer att erbjudna platser bör öka för fem yrkesprogram:

- Bygg- och anläggningsprogrammet
- El- och energiprogrammet
- Fordons- och transportprogrammet
- Industritekniska programmet
- Vård- och omsorgsprogrammet

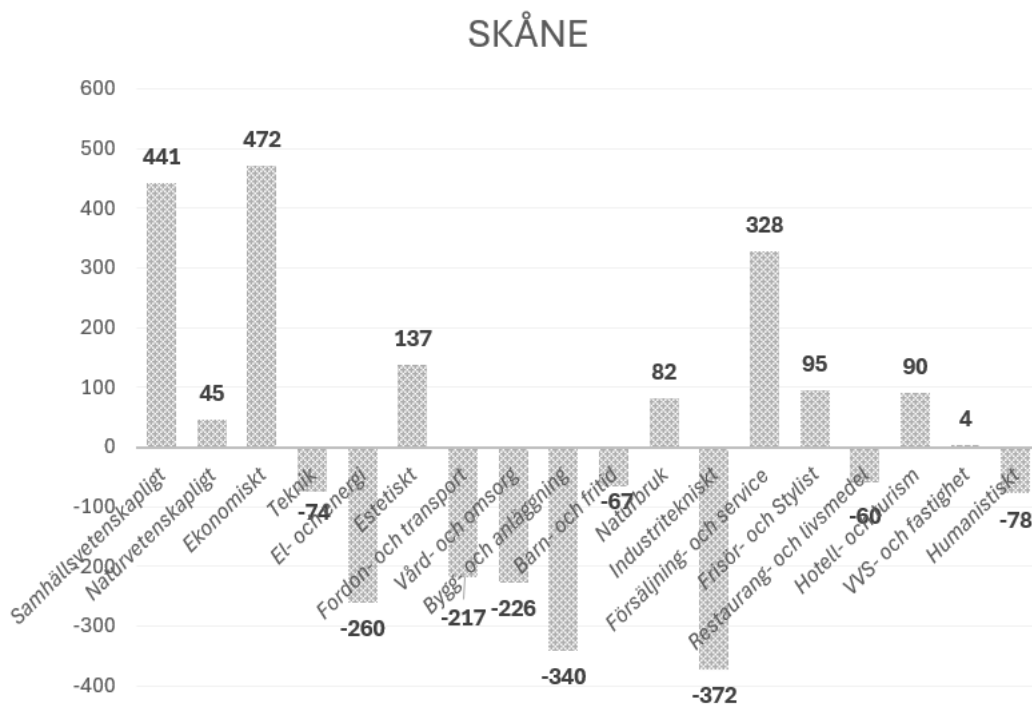
Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser bör minska för tre yrkesprogram:

- Försäljnings- och serviceprogrammet
- Frisör- och stylistprogrammet
- Naturbruksprogrammet

Skolverket bedömer att andelen erbjudna platser bör minska på estetiska programmet, samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet eftersom utbildade på dessa program fortsätter till högskolestudier i lägre utsträckning än de som läst andra högskoleförberedande program.

Nationellt program	Andel antagna läsår 25/26	Skolverkets bedömning, andel platser	Förändrings- riktning
Yrkesprogram totalt	34 %	39 %	↑
Barn- och fritidsprogrammet	4 %	4 %	→
Bygg- och anläggningsprogrammet	3 %	5 %	↑
El- och energiprogrammet	5 %	7 %	↑
Fordons- och transportprogrammet	4 %	5 %	↑
Försäljnings- och serviceprogrammet	4 %	2 %	↓
Frisör- och stylistprogrammet	3 %	1 %	↓
Hotell- och turismprogrammet	2 %	1 %	↓
Industri tekniska programmet	1 %	3 %	↑
Naturbruksprogrammet	4 %	3 %	↓
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	2 %	2 %	→
VVS- och fastighetsprogrammet	1 %	1 %	→
Vård- och omsorgsprogrammet	4 %	5 %	↑
Högskoleförberedande totalt	66 %	60 %	↓
Ekonomiprogrammet	17 %	14 %	↓
Estetiska programmet	6 %	5 %	↓
Humanistiska programmet	1 %	<1 %	→
Naturvetenskapsprogrammet	15 %	15 %	→
Samhällsvetenskapsprogrammet	21 %	18 %	↓
Teknikprogrammet	7 %	7 %	→

Tabellen visar antagning i Skåne läsåret 25/26 jämfört med Skolverkets planeringsunderlag. Pilarna illustrerar om andelen platser bör minska, öka eller behållas på nuvarande nivå.

Diagrammet visar skillnaden mellan fyllda gymnasieplatser och Skolverkets planeringsunderlag (0-linjen). Positiva värden = överproduktion (fler platser än behov). Negativa värden = underproduktion (färre platser än behov).

Högskoleförberedande program som samhällsvetenskapligt- och ekonomiskt program har kraftig överproduktion. Detta kan leda till fler elever som utbildas för högskola, men även en risk för arbetslöshet om de inte går vidare till andra studier.

Yrkesprogram som industri tekniskt program, bygg- och anläggning, vård- och omsorg, el- och energi samt fordon- och transport har en underproduktion. Dessa yrken är särskilt viktiga för Skåne av flera skäl som är kopplade till regionens struktur, utvecklingsmål och demografiska behov eftersom:

- Skåne har en stark tradition inom tillverkningsindustri, särskilt i områden som Malmö, Helsingborg och Kristianstad. Dessa yrken är avgörande för att upprätthålla produktion, innovation och export.
- Skåne har ett stort behov av bostadsbyggande och infrastruktursatsningar, särskilt i växande städer som Lund och Malmö.
- Skåne har en åldrande befolkning, vilket innebär ett växande behov av vårdpersonal. Sjuksköterskor, undersköterskor och andra vårdyrken är avgörande för att säkerställa en fungerande hälso- och sjukvård.

- Med ökade satsningar på grön energi och smarta hem är elektriker och energitekniker efterfrågade.
- Transportsektorn är avgörande för logistik och handel, särskilt med Skånes närhet till kontinenten via Öresundsregionen.

Det bör betonas att jämförelsen mellan fyllda platser (antagna elever) och Skolverkets planeringsunderlag ger en tydlig bild av skillnaden mellan elevernas val och arbetsmarknadens behov. Skolverkets underlag baseras på prognoser för framtida kompetensförsörjning, medan antagningen speglar elevernas preferenser här och nu.

Blekinge

I samverkansområdet ingår västra Blekinge, men eftersom Skolverkets planeringsunderlag för Blekinge gäller hela länet, inkluderas även Karlskronas siffror i denna uppföljning. Detta för att kunna presentera en så rättvis bild som möjligt.

Skolverket bedömer att gymnasieplatserna bör omdisponeras från högskoleförberedande program till yrkesprogram för att möta arbetsmarknadens behov. De menar att yrkesprogram bör ligga på 48 % och högskoleförberedande på 52 %.

Skolverket anser att andelen erbjudna platser bör öka för sex yrkesprogram:

- El- och energiprogrammet
- Fordons- och transportprogrammet
- Industritekniska programmet
- Naturbruksprogrammet
- VVS- och fastighetsprogrammet
- Vård- och omsorgsprogrammet

De anser att andelen erbjudna platser bör minska för fyra yrkesprogram:

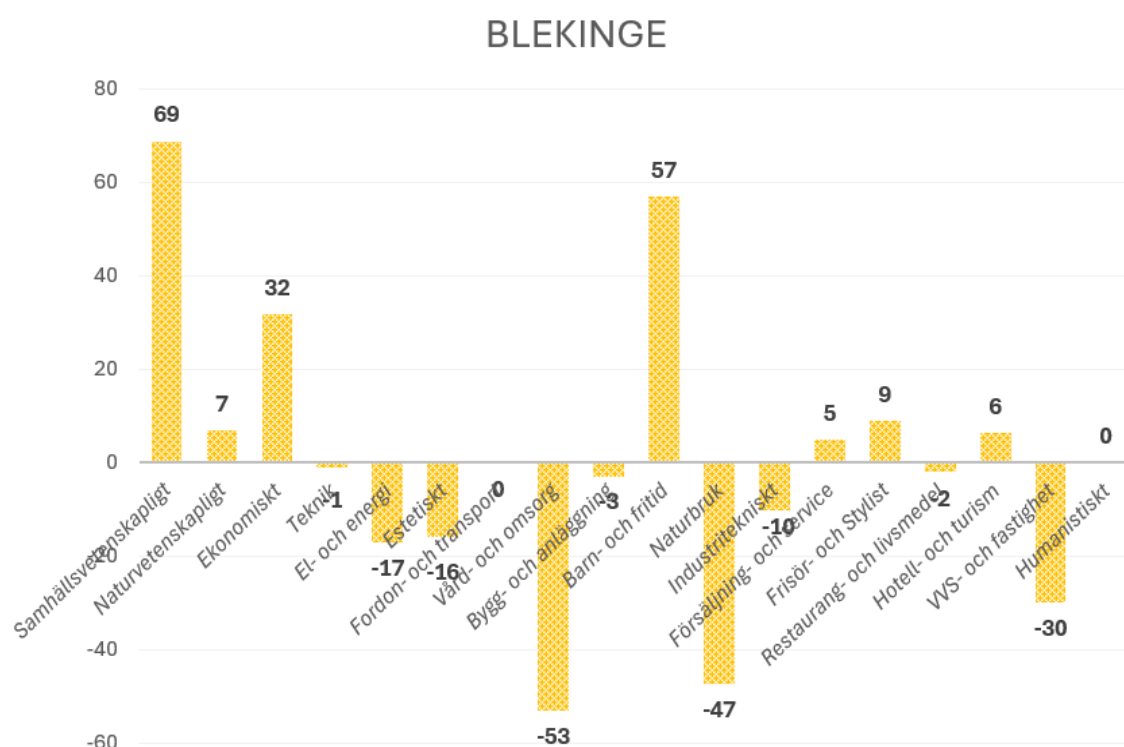
- Barn- och fritidsprogrammet
- Försäljnings- och serviceprogrammet
- Frisör- och stylistprogrammet
- Restaurang- och livsmedelsprogrammet

Skolverket anser att andelen erbjudna platser bör minska på estetiska programmet och samhällsvetenskapsprogrammet eftersom dessa elever fortsätter till högskolestudier i lägre utsträckning än de som läst andra högskoleförberedande program. I planeringsunderlaget anges att även teknikprogrammet bör öka till 8% men nuläget visar att Blekinge har uppnått det procentuella målet för teknikprogrammet detta läsår.

Nationellt program	Andel antagna läsår 25/26	Skolverkets bedömning, andel platser	Förändrings- riktning
Yrkesprogram totalt	43 %	48 %	↑
Barn- och fritidsprogrammet	8 %	5 %	↓
Bygg- och anläggningsprogrammet	7 %	7 %	→
El- och energiprogrammet	5 %	6 %	↑
Fordons- och transportprogrammet	4 %	4 %	→
Försäljnings- och serviceprogrammet	3 %	3 %	→
Frisör- och stylistprogrammet	2 %	1 %	↓
Hotell- och turismprogrammet	1 %	1 %	→
Industri tekniska programmet	4 %	5 %	↑
Naturbruksprogrammet	2 %	5 %	↑
Restaurang- och livsmedelsprogrammet	2 %	2 %	→
VVS- och fastighetsprogrammet	1 %	3 %	↑
Vård- och omsorgsprogrammet	3 %	6 %	↑
Högskoleförberedande totalt	57 %	52 %	↓
Ekonomiprogrammet	15 %	13 %	↓
Estetiska programmet	4 %	5 %	↑
Humanistiska programmet	0 %	0 %	→
Naturvetenskapsprogrammet	10 %	10 %	→
Samhällsvetenskapsprogrammet	20 %	16 %	↓
Teknikprogrammet	8 %	8 %	→

Tabellen visar antagning i Blekinge läsåret 25/26 jämfört med Skolverkets planeringsunderlag. Pilarna illustrerar om andelen platser bör minska, öka eller behållas på nuvarande nivå.

Skolverkets rekommendation för estetiska programmet är att det ska minska och i nuläget ligger Blekinge under rekommendationen, vilket gör att pilen som visar behov av att öka antalet platser kan bli missvisande.

Diagrammet visar skillnaden mellan fyllda gymnasieplatser och Skolverkets planeringsunderlag (0-linjen). Positiva värden = överproduktion (fler platser än behov). Negativa värden = underproduktion (färre platser än behov).

Förutom dessa gymnasieutbildningar finns det 16 elever som är antagna på sjöfartsprogrammet samt 21 elever antagna på International Baccalaureate. Dessa är inte inkluderade i bilden ovan.

Värt att beakta är att jämförelsen mellan fyllda platser (antagna elever) och Skolverkets planeringsunderlag ger en tydlig bild av skillnaden mellan elevernas val och arbetsmarknadens behov. Skolverkets underlag baseras på prognoser för framtida kompetensförsörjning, medan antagningen speglar elevernas preferenser här och nu.

En överproduktion på högskoleförberedande samhällsvetenskapsprogrammet dominerar. Den största överproduktionen på yrkesprogram sker på barn- och fritidsprogrammet. En underproduktion är tydlig på yrkesprogram inom vård- och omsorg, naturbruk och VVS- och fastighetsprogrammet, vilket kan riskera en kommande kompetensbrist inom dessa områden.

2025	Högskoleförberedande		Yrkesprogram	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Västra Blekinge	528	53%	465	47%
Karlskrona	447	63%	261	37%
Blekinge	975	57%	726	43%

Tabellen visar fördelningen på högskoleförberedande- och yrkesprogram i Blekinge 2025.

Blekinge är en region med, starka inslag av tillverkningsindustri exempelvis inom marinteknik, små och medelstora företag som är beroende av lokal arbetskraft samt landsbygdsområden där naturbruk och fastighetsskötsel är centrala. Kompetensbrist inom dessa yrkesområden medför risker för den regionala ekonomin, eftersom flera av företagen vill växa, men där rekryteringsproblem är det största hindret (Svenskt näringsliv, 2025).

Blekinge har flera pågående satsningar för att stärka sin attraktionskraft och framtida tillväxt, genom exempelvis projekt som *Växtplats Blekinge* och *Live in Blekinge*. Blekinge har som många andra kommuner en åldrande befolkning, vilket ökar behovet av undersköterskor och vårdpersonal inom äldreomsorgen.

Enligt en ny prognos av branschorganisationen Byggföretagen, sticker Blekinge ut med 13 procents ökat byggande under 2025 och 2026, jämfört med fyra procent i övriga landet. Försvarets utbyggnad, industrisatsningar och fler bostäder är orsaker till denna ökning.

STEM

Naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet är gymnasieprogram som gynnar STEM (Science, Technology, Engineering, and Mathematics), eftersom de direkt fokuserar på naturvetenskap, teknik och matematik. Även vissa yrkesprogram som el- och energiprogrammet och industritekniska programmet ger en stark grund inom tekniska områden och är relevanta för STEM-relaterade yrken. Skolverket har inte tagit hänsyn till STEM i gällande planeringsunderlag (2023) men det är viktigt att beakta inför kommande dimensionering utifrån ett långsiktigt perspektiv.

För att möta framtidens arbetsmarknadsbehov krävs ökad rekrytering till STEM-utbildningar på alla nivåer. Kompetens inom STEM är avgörande och bör stärkas redan från förskola och grundskola. Målsättningar i Sveriges STEM-strategi är att minst 15 % av eleverna ska vara högpresterande i matematik enligt PISA 2033 samt att andelen gymnasieelever på naturvetenskaps- eller teknikprogram ska öka till 25 % år 2035.

Sammanfattning

Antagningen till gymnasieskolan speglar en komplex verklighet där flera perspektiv samverkar. Rapporten har belyst både elevens individuella val och behov, samverkansregionens övergripande ansvar samt delregionala variationer i utbud och efterfrågan.

Planering och dimensionering av gymnasieskolan är en process som kräver noggrann avvägning mellan olika intressen. Det handlar om att balansera individens rätt till valfrihet och utveckling, med samhällets behov av kompetensförsörjning. Skolverkets planeringsunderlag ger viktiga riktlinjer, men det är i den lokala och regionala kontexten som de mest relevanta besluten fattas.

Denna rapport syftar till att bidra till ett underlag för beslut, som är både förankrat i fakta och öppen för dialog, men också till att synliggöra den komplexitet som präglar gymnasieplaneringen. Genom att lyfta fram olika perspektiv, från individ till region, blir det tydligt att antagningen inte bara är en administrativ process, utan en del av ett större sammanhang där utbildningens roll i samhället står i centrum. Förhoppningen är att kunna ge stöd inför en gymnasieplanering som är långsiktigt hållbar och relevant för eleverna, huvudmännen och samverkansregionen.

För att möta framtidens utmaningar krävs samverkan, flexibilitet och ett kontinuerligt lärande mellan aktörer. En strategisk dimensionering bör därför inte enbart svara på frågan hur många, utan också vad, varför och för vem.

För att uppnå en hållbar och träffsäker gymnasieplanering krävs att fler perspektiv än de rent organisatoriska inkluderas. Även om huvudmännen har ett centralt ansvar för att erbjuda utbildning, finns det flera faktorer som påverkar möjligheterna att planera och dimensionera gymnasieskolan, faktorer som ligger delvis eller helt utanför huvudmännens direkta kontroll.

Ett sådant perspektiv är tillgången till APL-platser inom yrkesprogrammen. Dessa utbildningar är beroende av att arbetslivet kan och vill ta emot elever för arbetsplatsförlagt lärande. Brist på platser, särskilt inom vissa branscher eller geografiska områden, kan begränsa utbildningsutbudet oavsett elevintresse eller planeringsvilja.

Elevernas intressen och önskemål är en annan avgörande faktor. Valen styr efterfrågan på utbildningar, men påverkas av trender, sociala faktorer och framtidsdrömmar som inte alltid är i linje med arbetsmarknadens behov. Detta kräver en fördjupad förståelse för ungas drivkrafter och en stärkt studie- och yrkesvägledning.

Vissa utbildningar är resurskrävande, exempelvis på grund av behov av specialutrustning, lokaler eller särskild lärarkompetens. Dessa krav kan göra det svårt att erbjuda vissa

program, även om behovet finns. Här krävs regional samordning och gemensamma investeringar för att möjliggöra ett brett och likvärdigt utbud.

Lokala och geografiska förutsättningar påverkar också planeringen. Skillnader i elevunderlag, pendlingsmöjligheter och demografisk utveckling gör att vissa kommuner har begränsade möjligheter att erbjuda ett brett programutbud. Detta ställer krav på samverkan och flexibla lösningar och/eller gemensamma utbildningssatsningar.

Slutligen spelar arbetsmarknadens förändring en allt större roll. Snabba skiften i kompetensbehov, teknologisk utveckling och politiska beslut påverkar vilka utbildningar som är relevanta. För att möta dessa förändringar krävs ett kontinuerligt prognosarbete och nära dialog med arbetslivet.

Att inkludera dessa perspektiv i planeringen är avgörande för att skapa ett utbildningssystem som är både relevant och hållbart. Det kräver samverkan, strategisk analys och en vilja att tänka bortom den egna organisationens gränser.

Referenslista

- Byggföretagen. (2025). *Så utvecklas byggmarknaden – region för region*. [Så utvecklas byggmarknaden – region för region | Byggföretagen](#)
- Gymnasium.se. (2024). *Gymnasievalsrapporten 2024*. [Våra rapporter och magasin](#)
- Regeringskansliet. (2025). *En STEM-strategi för Sverige*. [en-stem-strategi-for-sverige.pdf](#)
- Region Blekinge. (2025). *Befolkningsprognos Blekinge*. [Uppföljning och rapporter - Region Blekinge](#)
- Region Skåne. (2024). *Skånes befolkningsprognos 2025–2034*. [Skånes befolkningsprognos 2025-2034](#)
- SCB. (2021). *Den framtida befolkningen i Sveriges län och kommuner 2021–2040*. [Den framtida befolkningen i Sveriges län och kommuner 2021–2040](#)
- Skolverket. (2024). *Jag vet inte vad jag vill bli – eleverna om sina gymnasieval*. [Jag vet inte vad jag vill bli – eleverna om sina gymnasieval - Skolverket](#)
- Skolverket. (2023). *Planeringsunderlag för gymnasial utbildning: Blekinge*. [Ladda ned publikation - Skolverket](#)
- Skolverket. (2023). *Planeringsunderlag för gymnasial utbildning: Skåne*. [Ladda ned publikation - Skolverket](#)
- Svenskt Näringsliv. (2025). *Företagens regionala utveckling 2025: Kompetensbrist och regelkrångel hämmar tillväxt i Blekinge*. [Kompetensbrist och regelkrångel hämmar tillväxt i Blekinge](#)
- Techtank. (2025). *Live in Blekinge*. [Live in Blekinge | Techtank](#)